Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 158 (6. 647) 1988 йил 9 июль, шанба. Баҳоси 3 тийин

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

КПСС XIX БУТУНИТТИФОҚ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ҚАРОРЛАРИНИ БАЖАРИШНИНГ КЕЧИКТИРИБ БЎЛМАЙДИГАН ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси қарорларини бажаришнинг кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилди.

Қарорда КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси мамлакат тақдири учун улкан тарихий аҳамиятга молик катта воқеа бўлганлиги таъкидланади. Конференция янги сиёсий муҳитни, партия, бутун совет жамияти КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумидан кейинги даврда эришган демократиянинг янги даражасини ифода этди. КПСС Марказий Комитетининг Тезислари асосида умумпартиявий, умумхалқ муҳокамаси ўтказилган барча туб масалалар юзасидан программавий сиёсий позиция ишлаб чиқилди. Конференция қайта қуришни чуқурлаштириш ва унинг муқаррарлиги гарантиясини қандай қилиб таъминлаш керак, деган саволга аниқ жавоб берди, жамият сиёсий авангарди бўлган партиянинг ролини мустаҳкамлашга доир аниқ вазифаларни белгилаб берди.

Конференцияда қайта қуриш ҳар бир оиланинг кундалик турмушига реал самара келтирган тақдирдагина аҳоли назарида чинакам қийматга эга бўлиши уқтирилди. Энг қийин масалалардан бири — озиқ-овқат масаласини тезроқ ҳал қилиш зарурлиги алоҳида таъкидланди.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалигидаги турғунлик учун танқид қилинди. Республикада аҳоли жон бошига озиқ-овқат маҳсулотлари истеъмол қилиш даражаси ҳамон умумиттифоқ даражасидан анча орқада қолмоқда. Гўшт-сут маҳсулотлари, мева ва сабзавот билан таъминлашдаги узилишлар, бозорда нарх-навонинг қимматлиги хусусида меҳнаткашлардан марказий ва маҳаллий органларга жуда кўп эътирозлар тушмоқда.

Марказий Комитет Бюроси юз берган бундай вазиятда асосий куч-ғайратларни озиқ-овқат проблемасини ҳал қилишга сафарбар этишни, қишлоқ хўжалигини юксалтиришни сира кечиктириб бўлмайдиган асосий вазифа қилиб қўйишни зарур, деб ҳисоблайди. Ғ. Ҳ. Қодиров, В. А. Антонов, И. Ҳ. Жўрабеков ўртоқларга тегишли республика ва маҳаллий органлар, илмий муассасалар иштирокида пудрат ва ижаранинг хилма-хил формаларини ривожлантириш, кооперативлар тармоғини вужудга келтириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ташиш, қайта ишлаш, сақлаш ва сотишни яхшилаш асосида озиқ-овқат маҳсулотлари етиштириш ва ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳамда аҳолини бундай маҳсулотлар билан таъминлашни яхшилаш юзасидан ишлаб чиқилган тадбирлар қандай амалга оширилаётганлигини ҳар куни контрол қилиб боришни йўлга қўйиш топширилсин.

Республика партия, совет ва хўжалик органлари ўрим-йиғим кампаниясини муваффақиятли ўтказиш озиқ-овқат муаммосини ҳал қилишнинг энг муҳим омили эканлигини кўзда тутиб, қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини қисқа муддатларда ва сира нобуд қилмай йиғиштириб олишни таъминласинлар.

Шу йил август ойи охирида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми чақирилиб, унда Озиқ-овқат программаси қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги масала муҳокама қилинсин. Пленумга материалларни тайёрлаш В. П. Анишчев, В. А. Антонов, В. И. Огарок, И. Ҳ. Жўрабеков, И. И. Искандаров ўртоқларга топширилсин.

Кўрилаётган чора-тадбирларга қарамай халқ учун товарлар ишлаб чиқариш, хилини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш ишида туб бурилиш бўлмади. Кўпгина партия, совет органлари, хўжалик ташкилотлари сусткашлик ва сиёсий калтабинлик қилмоқдалар. Марказий Комитет Бюроси бу соҳада юз берган аҳволни ҳисобга олиб, А. С. Икромов, В. И. Огарок ва А. Р. Отажонов ўртоқларга тегишли республика ва область органлари раҳбарларини жалб этган ҳолда бу аҳволни дарҳол кўриб чиқиб, халқ истеъмоли молларини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш билан боғлиқ қўшимча чора-тадбирлар комплексини белгилаб чиқишни, бунинг учун маҳаллий ресурслардан, кооператив ҳаракати ва якка тартибдаги меҳнат фаолияти имкониятларидан кенгроқ фойдаланишни топширди. Бу соҳадаги тарқоқ тадбирлар ва планлар бир бутун қилиб тўпланиб, ягона программа тузилсин ва унинг бажарилиши қаттиқ контрол қилиниши таъминлансин.

Туб иқтисодий ислоҳот ўтказиш муносабати билан конференцияда ўртага қўйилган масалаларга алоҳида эътибор берилсин. Республикада туб иқтисодий ислоҳот жуда секин бормоқда, халқ хўжалиги кўп жиҳатдан экстенсив йўлдан ривожланмоқда. Миллий даромадни кўпайтириш ва ресурсларни тежаш, фан-техника ютуқларини жорий этиш планлари бажарилмай қолмоқда. Ғ. Ҳ. Қодиров, И. И. Искандаров ўртоқлар янги иқтисодий механизмни шакллантиришни ниҳоясига етказсинлар. Министрликлар ва корхоналарнинг раҳбарлари билан биргаликда меҳнатга ҳақ тўлашдаги текисчилик қатъий бартараф этилсин. Энг яхши пировард натижалардан одамларнинг манфаатдорлиги кескин кучайтирилсин.

Капитал қурилишдаги аҳвол мураккаблигича қолмоқда. Асосий фондларни ва янги ишлаб чиқариш қувватларини фойдаланишга топшириш плани барбод бўлмоқда. Энг аввало кооператив уй-жой қурилиши ва якка тартибда уй-жой қурилишдаги қолоқлик ҳисобига уй-жой программасини бажариш таъминланмаяпти. Қурилиш индустрияси моддий техника базасининг қолоқлиги ҳам социал ва ишлаб чиқариш программаси амалга оширилишига тўсқинлик қилмоқда.

В. Н. Лобко, Қ. Ҳ. Маҳамадалиев, И. И. Искандаров, Т. Я. Шарипов ўртоқлар 1989—1990 йиллар капитал қурилиш ҳажмини яна бир бор диққат билан ўрганиб чиқиб, айниқса қишлоқда уй-жой ва социал соҳа объектлари қурилишини кўпайтириш, шунингдек, қурилиш комплекси моддий-техника базасини жадал ривожлантириш учун маблағ ва маҳаллий ресурсларни ажратишнинг қўшимча имкониятларини қидириб топсинлар.

Уй-жой-коммунал хўжалиги ва шаҳар транспорти ишидаги катта камчиликлар, айниқса, иссиқлик ва сув таъминотидаги узилишлар, уй-жойлар ремонти ва уларни техникавий жиҳатдан сақлаш сифати пастлиги, автобуслар, троллейбуслар ва трамвайлар ҳаракати графиклари мунтазам бузилаётганлигидан меҳнаткашларнинг шикоятлари ва эътирозлари давом этмоқда.

Ўртоқ В. Н. Лобкога, шунингдек, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Д. С. Ёдгоровга, область ижроия комитетларининг раисларига, Ўзбекистон ССР уй-жой-коммунал хўжалиги министри В. К. Михайловга, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ш. Р. Мирсаидовга уй-жой-коммунал хўжалигидаги нуқсонларни шошилинч тарзда бартараф этиб, уни 1988—1989 йиллар куз-қиш даврида нормал ишлашига сира кечиктирмай тайёрлашни ташкил этиш топширилсин. Меҳнаткашларнинг коммунал ва транспорт хизматига доир барча хатлари, шикоятлари ва аризалари бир ой ичида кўриб чиқилиб, ана шу тармоқлар ишини тубдан яхшилаш чоралари амалга оширилсин.

Партия комитетлари савдо-сотиқни ва хизмат соҳасини ташкил этиш билан етарлича чуқур ва қатъият билан шуғулланмаяптилар, кўп ҳолларда юзаки иш олиб бормоқдалар. Айрим регионларда етарли турдаги товарларни реализация қилишда ҳамон узилишларга йўл қўйилмоқда. Савдо айрим товарларга бўлган талабнинг ўзгаришига оператив равишда эътибор бера билмайди. Яқинда Тошкентда туз, гугурт, совун харид қилиш васвасаси пайдо бўлганлиги баъзи совет ва хўжалик раҳбарларининг юзага келган муаммолар олдидаги ожизликларини намоён қилди.

Республика машинасозлик ва агросаноат комплексларининг, транспорт, алоқа, қурилиш корхоналарининг аҳолига пулли хизматларни ривожлантиришдаги моддий-техника потенциалини шу пайтгача тўла-тўкис ишга туширишга муваффақ бўлинмаяпти. Аҳоли соғлиқни сақлаш хизматларини оқилона нормаларга қараганда 8 баравар, маиший хизматларни 5 баравар, маданият хизматларини 2,4 баравар кам олмоқда. Пойабзал, мураккаб рўзғор техникаси ремонти, химиявий тозалаш хизматлари эришиш қийин бўлган хизматлар бўлиб қолаётир. Буларнинг ҳаммаси қатор-қатор навбатлар пайдо бўлишига, аҳолининг норозилигига сабаб бўлмоқда.

Республикадаги 2 мингдан кўпроқ аҳоли пунктида доимий савдо корхоналари, 1500 та аҳоли пунктида маиший хизмат объектлари йўқ, ательелар, устахоналар, маиший хизмат қабул пунктларининг учдан бир қисми мослаштирилган биноларга жойлаштирилган. Шунга қарамай, маҳкамачилик ёндашувлари сабабли, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари йўл қўйиб беришлари туфайли маиший хизмат объектларини маъмурий идораларга топшириш давом этмоқда.

Ўртоқ В. П. Анишчевга Савдо министрлиги ва «Ўзбекбирлашув» билан биргаликда савдо-сотиқда тартиб ўрнатиш юзасидан кечиктириб бўлмайдиган чоралар кўриш топширилсин. Савдо тармоқларини кенгайтириш имкониятлари кўриб чиқилсин, етарли турдаги товарлар билан савдони узлуксиз таъминлаш ва уларни ўз вақтида келтириб туриш имкониятлари излансин, етарли турдаги товарларни харид қилиш учун навбатларни тугатишда савдо корхоналарининг меҳнат коллективлари ўртасида зарур ишлар яхши йўлга қўйилсин. Аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш масалалари партия ва совет органларида кўриб чиқилсин.

М. Ҳ. Холмуҳамедов ва С. У. Султонова ўртоқларга энг аввало, соғлиқни сақлаш ва халқ маорифи муассасаларининг социал таъминоти фаолиятини тубдан яхшилашга доир биринчи навбатдаги тадбирлар комплексини кўриб чиқиб, амалга ошириш топширилсин. Республикадаги барча умумий таълим мактабларини янги ўқув йилигача тартибга келтириш соҳасидаги ишлар ташкил этилсин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комиссияси ва Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети комсомол, касаба союз ташкилотлари ҳамда бошқа жамоат ташкилотлари билан биргаликда партиянинг КПСС XXVII съездида ишлаб чиқилган социал сиёсатини амалга ошириш устидан мунтазам контролни йўлга қўйсинлар. Фонддаги саноат, озиқ-овқат маҳсулотларини тақсимлашда ва уларни реализация қилишда қатъий тартиб таъминланиши учун, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кенгайтириш, аҳолига маиший, коммунал хизмат ва бошқа хизматлар кўрсатиш юзасидан белгиланган топшириқларнинг бажарилиши учун партия, совет ва хўжалик органлари ҳамда уларнинг раҳбарларига нисбатан шахсий талабчанлик кучайтирилсин.

Ўртоқ В. П. Догонкинга ва область партия комитетларининг биринчи секретарларига бошланғич партия ташкилотлари ҳамда меҳнат коллективларида КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси делегатларининг фаол ишлашларини авж олдириб, конференция якунларини ва қабул қилинган қарорларни ҳар бир коммунистга, республиканинг ҳар бир аҳолисига етказиш топширилсин. Шу мақсадда йиғилишлар ўтказилсин, конференция делегатларининг меҳнаткашлар билан учрашувлари, суҳбатлари ташкил қилинсин, уларнинг республика ва область газеталари саҳифаларида мақолалари, телевидение ва радио орқали сўзга чиқишлари уюштирилсин.

Ўртоқ М. Ҳ. Холмуҳамедов партия конференцияси материалларини кенг пропаганда қилишни оператив равишда ташкил этсин, бу ишда оммавий ахборот ва пропаганда воситаларидан, лекторлар ва агитация оммавий ишнинг активларидан, жамоат ташкилотларидан, хусусан маданият, адабиёт ва санъат арбобларидан, ижодий союзларнинг аъзоларидан бутун чоралар билан фойдалансин. Конференция ҳужжатларини пропаганда қилиш ва тушунтириш ишлари республика иқтисодий, социал ва сиёсий турмушининг энг муҳим муаммолари билан бевосита боғлаб олиб борилсин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети шуни таъкидлайдики, область партия комитетлари, партия ташкилотлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари, совет, давлат органлари, жамоат ташкилотлари йўл-йўриқларни кутиб турмай, ҳозирнинг ўзидаёқ халқ фаровонлигини оширишнинг энг муҳим муаммоларини ҳал этиш, аҳолининг биринчи навбатдаги эҳтиёжларини қондириш билан боғлиқ қарорларни фаол рўёбга чиқара бошлашлари керак.

Партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва сиёсий ишлари коммунистларнинг меҳнат ғайратини ва ижтимоий сиёсий активлигини оширишга, уларнинг қайта қуриш учун курашдаги авангардлик ролини кучайтиришга қаратилсин, КПССнинг ҳар бир аъзоси амалда партиянинг сиёсий жангчиси, жамиятни революцион тарзда ўзгартириш борасида белгиланган программани рўёбга чиқаришда омманинг ташкилотчиси бўлишига эришилсин.

Ушбу қарор қандай бажарилаётганлиги Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретариатида ҳар ойда кўриб чиқилсин. Контрол қилиш вазифаси Марказий Комитетнинг иккинчи секретари ўртоқ В. П. Анишчев, Ташкилий-партиявий ишлар бўлими ва Партия контроли комиссияси зиммасига юклансин.

ЗАМОНДОШИМИЗ

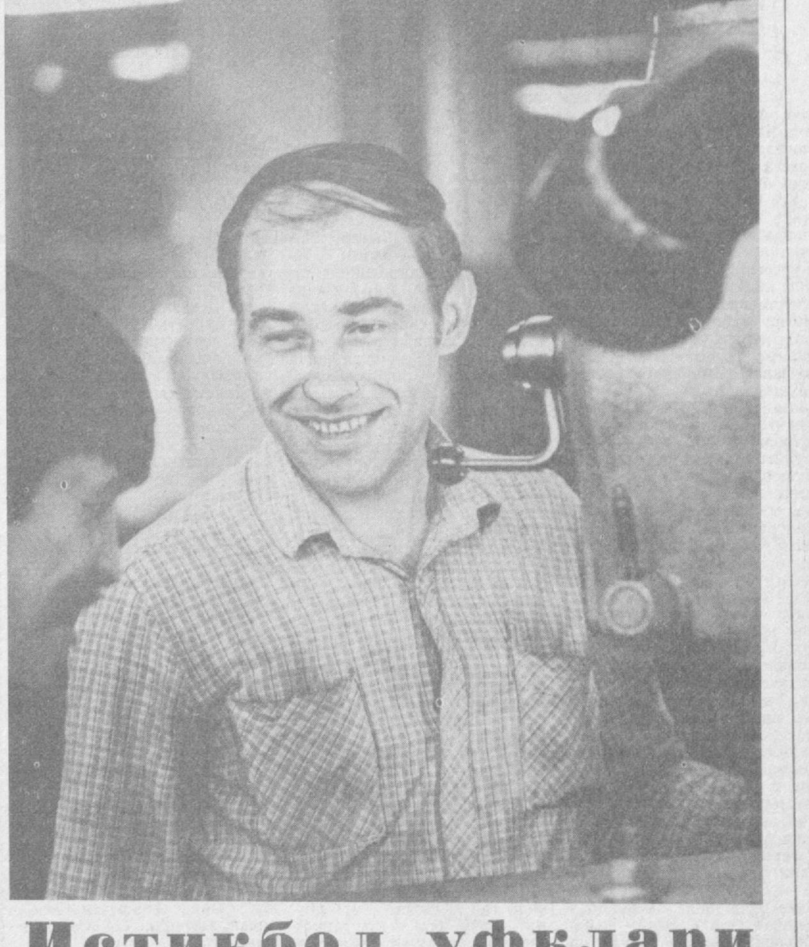

Истиқбол уфқлари

У бир зум ишлов бераётган деталидан кўз узиб, ўйга толди. Цехга ўзгача иштиёқ билан тикилди. Касбдошларининг ҳаракатини кузатди. Сўнг салмоқлаб, булоқдек тиниқ фикрларни биз билан ўртоқлаша бошлади:

— Бугун ҳамма гап рўй-рост, ошкора айтилмоқда. Ҳар ким ўз фаолиятини шу нуқтаи назардан таҳлил этиб, жиддий сабоқ чиқараяпти. Ўзимизга шундай баҳо берсак, ҳали ишимизни қайта қуриш талаби даражасига кўтара олмаганлигимизни сезамиз. Бу аччиқ, аммо ҳақ сўз. Нега шундай бўлиб қолди? Кўпинча ана шу саволга жавоб излаймиз. Ўзаро мунозара ва баҳсларда бошқаларнинг фикрига қулоқ тутаман. Билишимча, ошкораликнинг бўғиб қўйилганлиги, ўз-ўзини танқид номигагина олиб борилганлиги учун ана шундай аҳвол рўй берган экан. Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси кишини ғоят ҳаяжонга солди. Кўп йиллардан буён кўнглимизда тугилиб келган энг долзарб масалаларга шу олий анжуман минбаридан етарлича баҳо берилганлигидан беҳад тўлқинландик. Олий анжуманда айтилганидек, қайта қуриш маълум кишиларнинггина иши эмас, у ҳаммага тааллуқлидир. Шундай экан, биз ҳам янгичасига ишлашдан куч-ғайратимизни аямаймиз. Ишдаги муваффақиятимизни амалий натижалар билан бойитиб борамиз. Бу қутлуғ ишнинг калити ўз қўлимизда.

Борис Комаров ёниб сўзларди. Унинг қалб сўзлари ҳар қандай кишини ҳаяжонга солмаслиги мумкин эмасди. Уни тинглаганман, беихтиёр бригадир айтган гаплар хаёлдан кечди:

— Борис ўзининг қайта қуриш жонкуяри эканлигини яна бир бор кўрсатди. Конференция иш олиб бораётган кунларда зарбдор вахтада туриб меҳнат қилди. Фақат сифатли маҳсулот тайёрлаб, смена нормасини ортиғи билан адо этди. Айни кунларда ҳам у ўзининг актив ҳаётий позицияси ва фидокорона меҳнати билан бошқаларга ўрнак бўлмоқда.

Яхши киши ҳақида гапириш ҳамиша яхши. Ана шундай сифатларни ўзида тўла мужассамлаштирган Борис Комаров ҳозирги кунда ўзи меҳнат қилаётган пластмасса фурнитуралари заводида қайта қуришни жадаллаштириш учун баракали ишламоқда. Йигирма йиллик бой амалий тажрибаларини ана шу катта мақсадни юзага чиқаришга сафарбар этаётир. Бу бежиз эмас, албатта. Чунки қайта қуриш Бориснинг кўз ўнгида, юрагида қудратли тўлқинни юзага келтирди. Бу тўлқин уни зарбдор ишларга даъват этмоқда.

А. РУСТАМОВ.

◉ СУРАТДА: III даражали Меҳнат Шуҳрати ордени кавалери Борис Комаров.
Т. Каримов фотоси.

Осойишталик — бебаҳодир

Кеча газетамизда Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг ташаббускор группалар топшириғига мувофиқ 1988 йил 10 июлда Халқлар дўстлиги номли майдонда митинг ўтказиш тўғрисида гражданлар Ф. Аблямитов, Р. Жемилев ва Э. Фозилов топширган билдириш хати кўриб чиқилганлиги хусусидаги қарори эълон қилинди. Ана шу муносабат билан бугун эрталаб редакциямизга шаҳар аҳолисидан кўпдан кўп қўнғироқлар бўлди. Ҳамшаҳарларимиз Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг қарорини бир овоздан маъқуллаётганликларини изҳор этдилар. Қуйида телефон орқали бўлган мулоқотлардан бирида айтилган фикрлар эътиборингизга ҳавола этилмоқда.

Корхонамиз коллективи кўп минг кишидан иборат бўлиб, улар орасида турли миллат вакиллари бор. Биз машинасозлар ҳар куни эрта тонгда корхона дарвозасидан киришда бир-биримиз билан оға-инилардек салом-алик қиламиз, ҳол-аҳвол сўрашамиз. Ишдан қайтишда ҳам орамиздаги ана шундай самимият сақланади. Бу мен учун ҳам, бошқалар учун ҳам ғоятда ғурурли ва фахрлидир. Шундай яхши одамлар орасида ишлаётганингдан қалбинг завқ-шавққа тўлади. Зеро, инсон ҳаётда доимо ана шундай — буюк ҳурмат учун интилади, обрў-иззат қозониш сари ҳалол меҳнати билан ҳаракат қилади. Ахир халқимиз «Меҳнат кишини улуғлайди», деб бежиз айтмаган. Турли миллат вакилларининг бундай ҳамжиҳатлигини, бир оила фарзандларидек аҳиллигини кўрганингда, қалбинг беихтиёр яна ҳам меҳр-оқибатларга тўлиб-тошади. Лекин бунинг акси бўлгандачи?

Кейинги пайтларда қрим татар миллатига мансуб гражданлар айрим бузғунчиларнинг найрангига учиб шаҳримиз аҳолисининг осойишталигини, транспорт ҳаракати маромини, жамоат тартибини бузувчи ноўрин йиғилишлар ўтказмоқдалар. Бу эса ҳамшаҳарларимизнинг ҳақли эътирозларига ва ранжишига сабаб бўлмоқда.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг қарорида ташаббускор группалар вакиллари бўлмиш гражданлар жамоат тартиби, шаҳар ва унинг аҳолиси осойишталиги ва нормал ҳаёти бузилишига, моддий ва маънавий зарар етказилишига олиб келувчи ҳар қандай ҳатти-ҳаракатларнинг қатъиян олди олиниши ва уларнинг оқибати учун бутун масъулият ташкилотчилар ва ташаббускор группалар вакилларининг зиммасига юкланиши ҳақида огоҳлантирилган.

Қрим татар миллатига мансуб баъзи кишилар бундай ўзбошимчаликлардан тийилиб, совет гражданлигига хос йўл тутсалар оқилона иш бўлур эди. Зотан, қарорда таъкидлаб ўтилганидек, вужудга келаётган масалаларни чинакам демократия доирасида, сабот ва осойишталик вазиятида ҳал этиш мумкин.

Илҳом ҲАСАНОВ,
Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи комсомол комитетининг секретари.

СССРда Ҳиндистон фестивалининг тантанали ёпилиш маросими қатнашчиларига

Азиз дўстлар!

Ҳиндистоннинг Совет Иттифоқидаги фестивали ниҳоясига етмоқда. Бутун бир йил мобайнида давом этган фестиваль бепоён мамлакатимизнинг кўпгина шаҳарлари бўйлаб ўтиб, ҳеч кимни лоқайд қолдирмади. Биз кўркам ва ажойиб дўстлик ҳамда тинчлик байрамининг шоҳиди бўлдик.

Жуда қадимий бетакрор маданиятга эга бўлган, мустақиллик йиллари мобайнида буюк ютуқларга эришган Улуғ Ҳиндистоннинг ўзи хонадонимизга келди. Шу вақт мобайнида биз ғоят ранг-баранг ва ўз бирлиги билан кучли бўлган шу давлатнинг юксак маънавий қадриятлари ва идеаллари билан яна ҳам яқинроқ танишдик, унинг ҳозирги турмуш маромини тўлиқроқ ҳис этдик, ҳиндларнинг ўй-фикрлари ва орзу-умидларини яхшироқ билиб олдик.

Минг-минглаб совет кишилари Ҳиндистон фестивалининг томошабинлари ва бевосита қатнашчилари бўлдилар. Совет халқи ҳинд халқи билан тўғридан-тўғри воситачисиз суҳбатлашди, дейиш мумкин. Халқ дипломатияси айни мана шундай намоён бўлмоқдаки, у халқаро муносабатларни инсонийлаштириб, бу муносабатларни яна ҳам инсонпарвар ва демократик муносабатларга айлантирмоқда. Совет — Ҳиндистон муносабатларигагина эмас, шу билан бирга планетамизнинг бутун маънавий иқлимига ҳам хайрли таъсир ўтказмоқда, тинчлик, ақл-идрок ва эзгу ният потенциалини мустаҳкамламоқда.

Ҳиндистоннинг СССРдаги фестивали 1986 йилги Деҳли Декларацияси ғояларини амалий ишлар билан мустаҳкамлади, бу Декларация зўравонликсиз, ядросиз дунёни барпо этишга, маданият, санъат, илм-фан соҳасида ҳамкорлик қилишга даъват этади.

Фестиваль тугади, аммо биз ҳинд дўстларимиз билан хайрлашмаймиз. Ҳиндистонда Совет Иттифоқи фестивали давом этмоқда. Шунинг учун биз — яна учрашгунча хайр! — деймиз.

М. ГОРБАЧЕВ.

Биз бир-биримизни яхши тушуна бошладик

Тошкент политехника институтида таълим олаётган ҳинд студентлари орасида бошқарув системасини автоматлаштириш факультети тўртинчи курс талабаси Прашант Кумар СССРни энг яхши биладиган киши деб эътироф этилди. У мазкур олий мактабда СССРда ниҳоясига етаётган Ҳиндистон фестивали доирасида ташкил этилган «СССР ҳақида нималарни биласиз?» деган викторинада ажойиб ғалабага эришди. Прашант СССРга ўқишга келиш унинг азалий орзуси эканлигини ва шунинг учун ҳам уйидаёқ, Ҳиндистонда совет кишилари турмушига қизиққанлигини айтди.

— Яхши мутахассис бўлишни истайман, бунинг учун эса кўп нарсаларни билиш зарур, — дейди у. — Институтимизда 20 нафар ҳиндистонлик йигит ўқийди. Биз совет студентлари билан дўстмиз, кўпинча улар билан бирга вақтимизни ўтказамиз. Менга бу ер жуда ёқади, чунки кўп нарса Ҳиндистонни эслатиб туради. Масалан, одамларнинг оққўнгиллиги ва меҳрибонлиги, маданият, анъаналаримизнинг монандлиги менга айниқса маъқул. Айнан шу туфайли СССРда ўтган Ҳиндистон фестивали зўр муваффақият қозонди. Ахир бу фестиваль бошқа мамлакатларда ҳам — АҚШ, Франция, Англияда ўтказилган. Аммо халқларнинг бир-бирига қизиқиши бу даражада кенг кўламли бўлмаган. Менинг омадим икки маротаба юришган деб ҳисоблайман. Мен Тошкентдаги қувноқ, унутилмас Утсавда қатнашдим. Ҳиндистонда эса СССР фестивали очилишининг шоҳиди бўлдим. Бизда ўзбекистонлик машҳур «Лазги», «Баҳор» ансамблларини нақадар завқ-шавқ билан қабул қилишганини кўриб хушнуд бўлдим. Тошкентда фестиваль тугашига бағишланган Совет — Ҳиндистон дўстлиги концертлари, кўргазмалари, кечалари ўтди. Афсуски, миллионлаб ҳиндлар ва совет кишиларининг бир-бирларини яхши билиб, тушуниб олишларига имкон берган байрам ниҳоясига етди.

Фестиваль икки мамлакат ўртасидаги алоқаларни янада мустаҳкамлади ва кенгайтирди. Бу кадрларни тайёрлашга ҳам, бир-бирларимизга студентлар, мутахассислар юбориб туришимизга ҳам дахлдор. Ўзбекистон Олий ва ўрта махсус таълим министрлигида маълум қилишганидек, ҳар йили студентлар қурилиш отрядларини бир-биримизга юбориб туриш тўғрисида аҳдлашувга эришилган. Бомбей ва Рурке университетларининг вакиллари Ўзбекистонда бўлишди. Улар республика олий ўқув юртлари билан бевосита алоқа ўрнатишни истайдилар.

(ЎзТАГ).

Тинчлик фондига

Совет тинчлик фондига ҳамшаҳарларимизнинг қўшаётган ҳиссаси тобора ортиб бормоқда. Сўнгги вақтларда «Тинчлик тўлқини» халқаро акциясида актив қатнашаётган Киров райони меҳнаткашларининг бу борадаги фаолияти диққатга сазовордир. Биргина ўтган ойнинг ўзида кировликлар 707-счётга 23 мингдан ортиқ пул ўтказишди. Айниқса районга қарашли «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Регина», «Болгария» сингари кооперативлар йирик ҳисса қўшишди.

Шунингдек, шаҳарнинг Ҳамза ва Октябрь районлари аҳолиси, корхона ва ташкилотлари ҳам тинчлик фондига муносиб улуш қўшишмоқда. Йил бошидан бери Ўзбекистон пойтахти аҳолиси томонидан 707-счётга ўтказилган пул 300 минг сўмдан ортиб кетди.

М. АВЕРИН.

33-57-02
32-55-35

Алло, редакциями?

«Ишончли мулоқот»

ҲУРМАТЛИ ОҚШОМХОНЛАР!

«Тошкент оқшоми» газетаси редакцияси қошида ташкил этилган «ИШОНЧЛИ МУЛОҚОТ»нинг телефон орқали навбатдаги учрашуви **11 июль, душанба куни соат 10 дан 12 гача, сўнг соат 14 дан 16 гача** бўлади.

Саволларни назарда тутинг.

1. «ОҚШОМ» ГАЗЕТАСИ САҲИФАЛАРИДА ҚАЙСИ МАҚОЛАЛАР СИЗГА МАНЗУР БЎЛДИ. НИМА УЧУН!

2. ГАЗЕТАДА БОСИЛГАН МАТЕРИАЛЛАРНИНГ ҚАЙСИЛАРИДАН КЎНГЛИНГИЗ ТЎЛМАДИ. БУНГА САБАБ!

3. СИЗНИ КЎПРОҚ ҚАНДАЙ МАЗМУНДАГИ МАҚОЛАЛАР ҚИЗИҚТИРАДИ!

Телефонда ёки хатда айтилган фикрларингиз исм-фамилиянгиз кўрсатилган ҳолда газетанинг келгуси сонларида эълон қилинади. Сиз истаган мавзудаги мақолалар тез вақтда тайёрланиб, газета саҳифасида ёритилади. «ИШОНЧЛИ МУЛОҚОТ» суҳбатида **11 июль, душанба куни «Тошкент оқшоми» газетасининг ходими** Фарруҳ Раҳимов навбатчилик қилади.

Ҳурматли оқшомхон дўстлар! Бизга телефон қилган пайтингизда ва хат йўллаганингизда Сизларнинг эътиборингизга ҳавола этилган **уччала саволларга албатта жавоб қайтаришни унутмаслигингизни сўраймиз.**

Давлат қабули: сифат кафолати

Давр талаби

Давлат қабулининг кундалик фаолиятимизга чуқур сингиганига, одамлар психологиясида туб ўзгаришларни юзага келтира бошлаганига кўп бўлгани йўқ. Ўтган бир ярим йил ичида катта ишларнинг пойдеворига асос солинди. Идорадан ташқаридаги назорат органи ўзининг муросасиз фаолиятини қизғин йўлга қўйди. Хўш, бу ишларнинг самараси қандай натижаларни бераяпти. Давлат қабули вакиллари олдида турган бугунги асосий вазифалар нималардан иборат? Муаммолар-чи? «СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлган кунимиз ана шу саволларга жавоб изладик. Бу бежиз эмас эди, албатта. Бирлашма меҳнатчилари шаҳримиз саноат корхоналари ўртасида биринчи бўлиб давлат қабули шароитида иш бошлашган. Муросасиз хизматнинг бу тури 1986 йилнинг июль ойидаёқ ўзининг таъсир кучини кўрсата бошлади. Тўғри бунга қадар корхонада сифатни яхшилаш ва бугунги кун талаби даражасига кўтариш борасида муайян ишлар олиб борилганди. Шундай бўлсада, бу ишлар буюртмачиларни қаноатлантирмас эди. Улар билдираётган эътирозлар, жойлардан келаётган рекламациялар корхона цех ва ишлаб чиқариш участкаларида сифат ўзгаришлари ясаш зарурлигини кўрсатиб турарди.

— Ишни аввало сифат учун курашни оммалаштиришдан бошладик, — дейди бирлашма давлат қабули органи партия ташкилотининг секретари Николай Красних. — Сифат йўлига ғов бўлаётган муаммолар кўп эди. Қайси соҳани қараманг албатта ўзгариш қилиш зарурати сезилиб турарди. Мен ютуқларимиз ҳақида гапирмоқчи эмасман. Вақт ўтиши билан сезиларли силжишларни амалга оширишга улгурдик. Сифатни яхшилаш, қишлоқ аҳлига ишончли техникани, унумли тракторларни етказиб бериш борасидаги қувончли ишларни юзага чиқаришга улгурдик. Шу соҳадаги дастлабки дадил қадамлар қўйилди. Аммо бу натижалар ҳали бизни қаноатлантирмайди. Қаноатланмаслик эса касбимизга хос. Қишлоқ аҳли биздан чидамли техника кутмоқда. Ҳар бир ишда бу юксак масъулиятни унутмаслигимиз, деҳқонларнинг чинакам мададкорлари бўлиб қолишимиз учун ҳам кўп ишларни бажаришимиз зарур. Назоратчиларимиз ишга айни пайтда ана шу нуқтаи назардан ёндошмоқдалар. Ҳар бир иш жойида сифат учун кураш қатъий олиб борилмоқда...

Дарҳақиқат, бирлашма давлат қабули назоратчиларининг иши синчиклаб ўрганилса, сифатга ғов бўлаётган муаммолар кўлами торайиб бораётганлигининг гувоҳи бўлинади. Бирлашмада ҳозирги вақтда энг асосий камчилик меҳнат маромининг бузилишида кўзга ташланаяпти. Қанчадан қанча техникавий тадбирларнинг ишлаб чиқилишига қарамай, самараси кам сезилмоқда. Энди бу масалага чуқурроқ ёндошайликда, мавжуд вазиятга холис баҳо берайлик. Меҳнат маромининг бузилиши фақат ишлаб чиқаришга таъсир этяптими? Йўқ. Бундан давлат қабул органи назоратчилари ҳам қаттиқ ташвиш чекмоқдалар. Ахир, ўйлаб кўринг. Ойнинг ҳар бир декадаси учун 33,3 процентдан маҳсулотни қабул қилиш планлаштирилган. Аммо бунга ҳали тўла эришилганича йўқ. Ойнинг дастлабки ўн кунлигида хотиржамлик билан олиб борилган ишнинг охири бахайр бўлмаяпти. Натижада, кейинги ўн кунликларда топшириладиган маҳсулот ҳажми ортиб кетаяпти, ишда зўриқиш кучаймоқда. Бу эса ўз-ўзидан давлат қабули вакилларини қийнаяпти. Тўғри, план ҳам керак. Аммо ишнинг сифати қониқтирмаганидан кейин план ҳақида гап бўлиши мумкинми? Ахир, бор куч-ғайрат сифатли маҳсулот тайёрлаш эвазига планнинг бажарилишини таъминлашга қаратилса бўлмайдими? Шу ўринда бирлашма техник назорат бўлими ходимларининг ишида жиддий силжиш бўлмаётганлигини ҳам алоҳида таъкидлаш жоиз. Улар ҳали ўз ишларини қайта қуриб улгурганлари йўқ. Бу аввало уларнинг яхши ишламаётганликларида, сифат учун талабни кучайтирмаётганларида намоён бўлмоқда. 15, баъзан 25 процент маҳсулот давлат қабули вакиллари томонидан ҳалигача қайта ишлашга жўнатилиб турилибди. Агар ОТК назоратчилари ҳам талабни кучайтирганларида эди, ишдаги силжишлар чинакамига кўзга ташланиб қоларди. Уларнинг кейинги вақтларда нима билан шуғулланаётганликлари, ишни қай тарзда ташкил этаётганликлари кишини ажаблантиради. Ахир, вазифа бир бўлганидан кейин иккала хизмат ҳам бир-бирининг ишини тўлдириши, бир-бирини қўллаб-қувватлаши керак-да.

Бирлашмада асосий иқтисодий-техник кўрсаткичлар бўйича ўтган йилги план-топшириқлар бажарилмади. Аксига олиб бу аҳвол шу йилнинг дастлабки кварталида ҳам давом этди. Бу эса ўз-ўзидан дала меҳнатчиларига юзлаб трактор ва прицепларнинг кам етказиб берилганлигини кўрсатиб турибди. Корхона меҳнатчилари бу йилдан бошлаб янги иқтисодий шароитда ишламоқдалар. Хўжалик ҳисобининг илк сабоқларини олишмоқда. Аммо барибир давлат қабули хўжалик механизмини такомиллаштиришнинг асосий негизи бўлиб қолаверади. Манфаат юзасидан бу икки усул бир-бирини тўлдиради.

— Аҳвол қалай тракторсозлар? — сўраймиз 31-механика йиғув цехининг синов участкасида иш олиб бораётган ишчилардан. — Давлат қабули сизларга нима берди?

— Муросасиз хизматнинг бу тури қарор топгани айни муддао бўлди, — дейди бригадир Николай Алексеев. — Ишончли, давлат стандарти талабларига тўла мос тушадиган тракторлар ишлаб чиқарадиган бўлиб қолдик. Тўғри, бошланиши осон бўлмади. Қийналдик. Мунозаралар ҳам бўлди. Аммо бу ерда масаланинг энг муҳим томонини унутмаслик керак: қаердаки эл-юрт, давлат манфаати юзасидан иш қўрилса, муваффақиятларга албатта эришилади. Шу йилнинг олти ойлик планини бажарганлигимиз буни яна бир бор тасдиқлаб турибди. Ишимизга камдан кам ҳоллардагина эътирозлар бўлаяпти. Демак, ҳамма нарса ўзимизга, қай даражада ҳаракат қилишимизга боғлиқ экан.

Бирлашманинг қайси бир цех ёки ишлаб чиқариш участкасида бўлманг, сифат учун курашга чорловчи шиорларни кўрасиз. Ҳали бирлашмада кўпгина ишларни амалга ошириш зарур. Қолаверса, тадбирлар кетидан қўрилаётган тадбирлар ўрнини амалий ишлар эгалласа, айни муддао бўларди. Ахир, сифат бугунги кун тартибидаги асосий вазифага айланган. Давлат қабули назоратчиларининг ҳақли эътирозлари билан ҳисоблашиш, шунга мувофиқ иш кўриш бирлашманинг ҳар бир аъзоси учун ҳаётий заруратдир. Бугунги куннинг талаби ҳам шуни тақозо этиб турибди.

Р. АҲМАДАЛИЕВ.

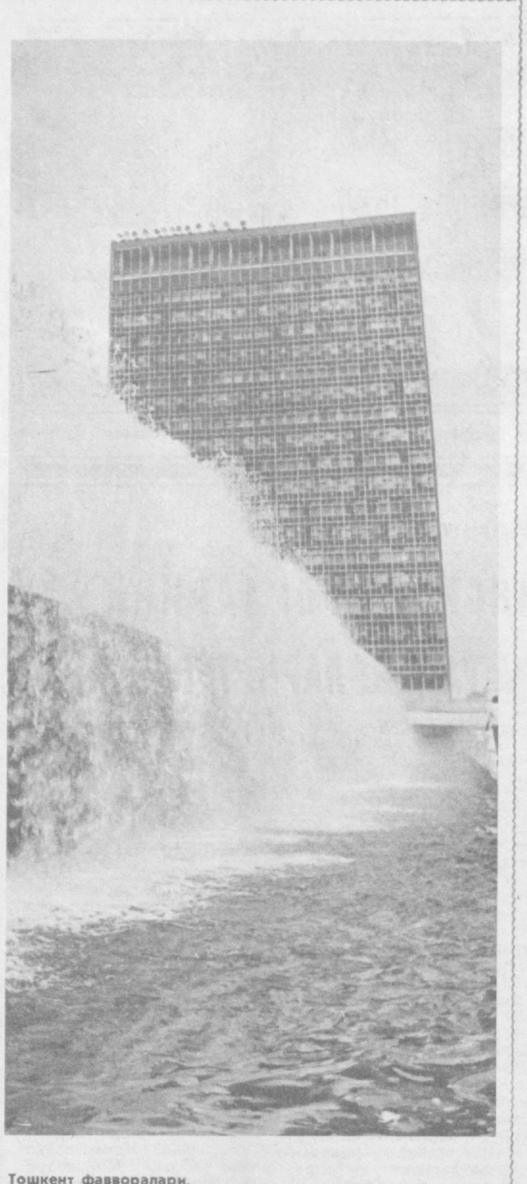

Тошкент фавворалари.

Т. Каримов фотоси.

Зеболик яратувчилар

Тошкент упа-элик фабрикаси коллективи ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб ишламоқда. Мусобақа якунлари мунтазам назорат қилиб борилаяпти.

Ўзаро меҳнат беллашуви якунига кўра 1-қуюв цехи коллективи пешқадамлик қилмоқда. Бригадалар орасида эса мазкур цехнинг Феруза Толипова етакчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадаси илғорликни қўлдан бермаяпти. Бу илғорлар кунлик нормаларида белгиланган 30 минг дона ўрнига 32 минг 500 дона «Континент» одеколонини тайёрлашга эришмоқдалар.

Бригаданинг М. Мусахўжаев, Л. Талабаева, М. Исроилова каби комсомоллари меҳнат беллашувида алоҳида жонбозлик кўрсатишмоқда.

Д. ОБЛАЕВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

ТУБ ЎЗГАРТИШЛАР ЙЎЛИДАН

КПСС қайта қуриш революцион ташаббусини ўз зиммасига олди — Москвада бўлиб ўтган XIX партия конференциясининг якунларини шарҳлаётган чет эллардаги кўпгина оммавий ахборот воситалари шу мулоҳазани баён этмоқда.

ПОЛЬША. КПССнинг XIX Бутуниттифоқ конференцияси, унинг қарорлари Польша жамоатчилигининг диққат марказида турибди. «Трибуна Люду» ва «Рочь Посполита» газеталари партия конференциясининг резолюцияларини босиб чиқарди. Бошқа газеталар бу ҳужжатларнинг батафсил баёнини эълон қилди.

Варшавада бўлиб ўтган матбуот конференциясида ПХР ҳукуматининг матбуот бўйича вакили Е. Урбан Москвадаги партия анжумани Польшада зўр қизиқиш билан кутиб олинди, М. С. Горбачев номининг тимсоли бўлиб қолган ўзгартишлар йўлини мустаҳкамлади, деб айтди. Партия конференцияси ошкоралик, рўй-ростлик ва демократиянинг далили бўлди, Совет Иттифоқидаги структураларни қайта қуришга оид конкрет чора-тадбирларни белгилади. Ҳукумат вакили совет раҳбарининг ПХРга қиладиган расмий дўстона визитига тўхталиб, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Варшавага келади, унинг сиёсати юксак партия анжуманида муваффақият қозонди ва совет жамияти уни ёппасига қўллаб-қувватламоқда, деб таъкидлади. Биз М. С. Горбачев йўлининг муваффақиятини ўз муваффақиятимиз деб ҳам биламиз, деди Е. Урбан. Бу муваффақият Польшадаги социалистик янгиланиш ва ислоҳотлар йўлини, шунингдек ана шу ўзгартишларни қўллаб-қувватлаётган кучларни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

АВСТРИЯ. КПСС конференциясининг қарорлари қайта қуриш суръатларини янада оширишга қаратилган, деб уқтирди Австрия Компартиясининг раиси Ф. Мури. У «Фольксштиме» газетаси учун берган баёнотида қуйидагиларни таъкидлади: Конференция М. С. Горбачев докладида баён этилган принципиал қоидаларни маъқуллади ва шу тариқа СССРдаги тараққиётни янада илгари силжитиш, революцион ўзгартишлар жараёнини тағин ҳам чуқурлаштириш йўлини белгилаб берди. Австрия коммунистларининг раҳбари қайта қуриш ҳозир дунёда зўр қизиқиш уйғотаётганлигига ва жаҳон сиёсатига ғоят катта таъсир ўтказиб, мустаҳкам тинчликни таъминлаш манфаатлари йўлидаги куч-ғайратларга янги омил бахш этаётганлигига ишонч изҳор қилди.

ФИНЛЯНДИЯ. Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси қайта қуриш ва янгича тафаккур — халқаро коммунистик ҳаракатнинг фаолият йўналишини белгилаб берадиган тимсоллардир, деди ФКП (бирлик) раиси Т. Синисало «Тиедонантая» газетаси саҳифаларида босилган мақоласида. Бироқ Москва анжуманининг якунлари коммунистларгагина тааллуқли эмас, улар, жумладан, бутун ишчилар ва демократия ҳаракат доирасида мунозаралар ўтказишга ва янги қарорлар қабул қилишга янада кенг таъсир қилади.

ГФР. АРД телепрограммасининг бошловчиси М. С. Горбачевнинг К. Гросс билан дўстона учрашувини шарҳлаб, қуйидагиларни таъкидлайди: «Учрашув қатнашчилари Москвада бўлиб ўтган партия конференцияси СССРдаги қайта қуриш ва ошкоралик жараёнига янги қудратли туртки берди, деган якдил фикрни изҳор қилдилар».

«Партия конференциясининг совет матбуотида эълон қилинган ҳужжатлари СССРдаги қайта қуриш тарафдорларининг позициялари анчагина кучайганлигидан, ўзгартишларнинг суръатлари жадаллашиб бораверишидан далолат бериб турибди», — деб таъкидлади бошқа бир ЦДФ телепрограммасининг Москвадаги мухбири ўз репортажида.

«Вельт» газетаси эълон қилган хабарда бундай дейилади:

«ГФР ҳукуматининг фикрича, Бутуниттифоқ партия конференцияси ўтказилиши натижасида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўз позициясини тасдиқлатибгина қолмай, кучайтирди ҳам, деди ГФР ҳукуматининг расмий вакили Ф. Ост. Агар СССРнинг янада рўй-ростликка ва Ғарб билан ҳамкорликка тайёрлик изҳор этилган мазкур йўли давом эттириладиган бўлса, бу нарса Шарқ билан Ғарб ўртасидаги муносабатларни барқарорлаштиришга қўшилган ҳисса бўлиб қолади. Совет Иттифоқи билан муносабатларга Бонн катта аҳамият беради, деб таъкидлади у. М. С. Горбачевнинг иқтисодий соҳада ислоҳотларни амалга ошириш йўлини давом эттириш муносабатларимизни ривожлантириш учун янги омил бахш этиши мумкин, деди сўзининг охирида Ф. Ост.

Объективда — Франция

Хаёлга бироз эрк бериб фанер, бўёқ, картон ва ранг-баранг қоғоздан фойдаланиш натижасида Париж чеккасидаги Леваллуа-Перре шаҳар боғида... ўйинчоқ Венеция пайдо бўлди. Теварак-атрофига бетон қопланган булоқни ҳам ўз ичига олган бир неча юз квадрат метр майдонда болаларнинг афсонавий аттракционлар шаҳарчаси жойлашди. Майдон ўртасида кўҳна арғамчи ҳам бор. Болалар жами узунлиги 300 метрга тенг «каналлар» бўйлаб ҳақиқийсидан фарқ қилмайдиган гондолада сайр қилишни айниқса хуш кўришади.

Шунингдек, бу ерда фанердан ясалган машҳур Венеция манзараларини эслатувчи тор кўчалар бўйлаб сайр қилиш ҳам мумкин. Ўйинчоқ уйларнинг деразаларидан қоғоз кўйлак кийган манекенлар қараб туради. Сув устидаги шаҳарнинг эски анъаналарига кўра уларнинг юзини сирли ниқоблар яширган.

СУРАТДА: гондолада сайр.

Н. Ермаков фотоси.

ГИННЕС КИТОБИ УЧУН ЯНА БИР РЕКОРД

...Бир вақтнинг ўзида энг кўп фортепианода музика чалиш бўйича ўрнатилган янги рекорд Гиннес китобига ёзиладиган бўлди. Ана шу рекордни Барселонадаги Лисеу консерваториясининг 115 ўқувчиси ўрнатди. Улар бир вақтнинг ўзида 100 фортепианода куй ижро этиб, концерт бердилар. Қарийб бир соат давом этган ва жуда кўп томошабинларни жалб этган ана шу одатдан ташқари концерт программасида Гайдн, Моцарт ва Альбонинининг асарлари ижро этилди. Ака-сингил Ниеслар — тўққиз ёшли Соня ва ўн бир ёшли Жорди мазкур концертнинг энг ёш қатнашчилари бўлишди. Бир вақтнинг ўзида энг кўп чолғу асбобида куй ижро этиш бўйича бундан аввалги рекорд Сан-Францискодаги Олимпиада ўйинларининг очилиш маросимида қайд этилган эди. Ўшанда бир йўла 76 пионинода концерт берилганди.

КАЛЕЙДОСКОП

СОАТ ҲАЁТНИ САҚЛАБ ҚОЛИШИ МУМКИН

Швецариянинг «Брайтлинг» фирмаси одатдан ташқари соатлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйишни мўлжаллаяпти. Мутахассисларнинг фикрига қараганда, ана шу соатлар қор кўчкилари тагида қолган, чангалзорларда йўлдан адашган ёки зилзила оқибатида ер остида қолиб кетган кўпгина кишиларнинг ҳаётини сақлаб қолиши мумкин. Бу соатлар ўзининг асосий вазифасини бажариб, вақтни кўрсатади. Аммо фавқулодда вазиятларда уларнинг ичига ўрнатилган передатчик ёрдам сўраб сигналлар бера бошлайди. Передатчик ниҳоятда митти бўлишига қарамай узлуксиз 28 кун ишлаши мумкин, унинг сигналларини 20 километр радиусда қабул қилса бўлади.

Оқшомингиз файзли ўтсин

Илмий лабораторияларда

Барги бору гули йўқ...

Халқ медицинасида қадимдан доривор ўсимликлардан ажратиб олинадиган алкалоидлардан кенг фойдаланиб келинган. Машҳур рус олими А. П. Орехов алкалоидлар химияси соҳасида янги йўналишни бошлаб берди. Олим 1928 йили Москвадаги химия-фармацевтика илмий-тадқиқот институтида алкалоидлар бўлимини ташкил этди. Бу бўлим кейинчалик совет алкалоидчи химиклар мактабига асос бўлди ва бу соҳанинг етакчи марказларидан бирига айланди. Академик Ореховнинг шогирди ва издоши, айни вақтда СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, мамлакатимизда биринчилар қаторида Д. И. Менделеев номидаги катта олтин медални олишга сазовор бўлган олим Собир Юнусов раҳбарлигида республикамиз пойтахти Тошкентда 1957 йили (1943 йилда Республика Фанлар Комитетининг химия институти алкалоидлар химияси илмий-тажриба лабораторияси, алкалоидларнинг ўсимликларда ҳосил бўлиши ва уларнинг инсон организмига қандай таъсир этишини ўрганиш кичик алкалоидлар лабораторияси асосида) Ўзбекистон Фанлар академиясининг ўсимлик моддалари химияси институти ташкил этилди. Бу ерда аниқланган кўпгина алкалоидлар соф ёки синтетик бошқа моддаларга аралаштирилиб, дори-дармон сифатида кенг қўлланилмоқда.

Айни шу кунларда институтнинг 20 та лабораторияси бўлиб, уларнинг ишлари бир-бири билан чамбарчас боғлиқ. Бу ерда Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикаларидан келтирилган доривор ўсимликлардан алкалоидлар ажратиб олинади. Шу кунларда бу даргоҳда 5 мингдан ортиқ доривор ўсимликлар илмий асосда комплекс равишда текшириб кўрилди. Шундай алкалоидли ўсимликлардан бири — қорақобиқлар ёки омонқора ўсимлигидир. Бу ўсимлик чучмомадошлар оиласига мансуб бўлиб, бу оила вакиллари бўлган пиёз бошли кўп йиллик доривор ўсимликлар ҳашаротлар ва шамол воситалари билан чангланади.

Омонқора Ўрта Осиё тоғларида ва Қорақум чўлларида ўсади. Уларнинг пиёзбошиси тухумсимон бўлиб, узунлиги 7—10 сантиметр келади, усти эса кўп қаватли қора қўнғир қобиқлар билан ўралган. Шунинг учун маҳаллий халқ бу доривор ўсимликни қорақобиқ деб номлаган. Ўсимликнинг бошқа ўсимликлардан фарқи шундаки, у март ойида узоқ-узоқлардан кўм-кўк бўлиб кўринади, лекин июнь ойига келиб унинг барглари қурий бошлайди. Натижада бу пайтда ўсимлик пиёзлари ёзги «уйқу»га кетади. Сентябрь ойи охирларига келиб кунлар анча салқинлашиши билан қорақобиқ ўсимлиги яна уйғониб, ўса бошлайди. Лекин бу вақтда пиёзбошидан барглар эмас, балки сарғиш рангли поялар ўсиб чиқади. Улар баргсиз бўлади. Кейин поясининг учида 7—9 та гуллар очилади. Шунинг учун қорақобиқ барг чиқарганда гулламайди ва аксинча гуллаганда барг чиқармайди. Бу ажойиб доривор ўсимликнинг олимларимизга маълум бўлган 7 та туридан бир неча алкалоидлар олиниб, медицина амалиётида кенг қўлланилмоқда. Жумладан, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли Меҳнат Қизил Байроқ орденли ўсимлик моддалари химияси институтида ажратиб олинган галантамин ва ликорин доривор препаратлари жуда катта аҳамиятга эга бўлмоқда.

Галантамин препарати — мушак синаасларидаги ва асаб толаларидаги импульсларнинг ўтувчанлигини оширади. Шу туфайли унинг доривор препаратлари миастенияда, мушакларнинг дистрофиясида, яъни асаб толаларининг қўзғалувчанлиги ва сезувчанлиги бузилганда, полиневритларда, радикулит ва радикулоневритларда кенг кўламда ишлатилмоқда. Кейинги йилларда доривор Галантамин препарати ҳосилаларидан метилапагалантамин — қон босимини туширувчи модда сифатида ишлатилмоқда.

Шу кунларда илмий медицинада кенг ишлаётган доривор омонқора ўсимлигидан олинаётган қимматбаҳо доривор препаратлардан яна бири — ликорин ҳисобланади. Ликорин препарати илмий медицинада янги бўлиб, у турли хил томоқ ва ўпка йўли касалликларида ҳамда қаттиқ йўтал хуруж қилганда, балғам кўчиришда, ўпка ва ўпка йўли шамоллашидан келиб чиқадиган касалликларнинг олдини олишда фойдаланилмоқда.

Лекин шуни огоҳлантириб айтиш кераки, ушбу доридан юрак-қон томири ва марказий асаб системаси касалликларида фойдаланиш асло мумкин эмас. Доривор ликорин препарати шу кунларда Тошкент химия-фармацевтика заводида ишлаб чиқарилмоқда. Ушбу доривор препаратлардан фақат мутахассис-врачлар маслаҳати билан фойдаланиш керак.

Тўхтахўжа МАҲМУДОВ, биолог.

Қирғиз дўстларимиз меҳри

Дунёда энг тоза сув макони бўлган музликлар сирини ўрганиш мақсадида Тошкент Давлат университетининг музшунослик экспедицияси бу галги илмий-тадқиқот ишларини Чилесойнинг юқори қисмида жойлашган Бакалак музлигида олиб борди.

Ёз ойлари тоғли жойларнинг мафтункор табиати уйғониб, ўз гўзаллигини тараннум этган бир пайтда бу ерларда ҳаёт яна ҳам жўшқинлашади. Эски Науқат ва Янги Науқатда қишловни ўтказган қўй-эчки ва йилқилар фермаси ўзининг ёзги манзилига — Чилесойнинг серўт ўтлоқларига кўчирилади.

Ёз давомида илмий ёки бўлмаса хўжалик ишлари билан музликдан пастга — Янги Науқатга бир неча бор бориб-келишга тўғри келарди. Йўл-йўлакай чўпонларга дуч келардик, улар бизни капа ёки чодирларига таклиф этишар, агарда кирмасак хафа бўлишарди. Бу учрашувларга анча йиллар бўлди, лекин хаёлимдан шу ерлик қирғизларнинг дўстона муносабатлари, меҳмондўстлиги ҳали кўтарилгани йўқ. Тоғли жойларда одам қадри ниҳоятда юқори. Улар доим меҳмонга интизор. Бутунлай нотаниш одамни миллатидан қатъий назар, кўп йиллик қадрдонларидек кутиб олишади.

Қирғиз чўпонлари мутахассис бўлмасаларда ёзги капаларини соя-салқин, оқар суви бор, қор кўчкилари ва тошлар тушмайдиган, эсаётган шамолдан пана бўлган жойларга ўрнатадилар.

Кўпчилик чўпонлар тоққа чиққан пайтларида бола-чақаларини пастда — қишги уйларида қолдириб, хўжалик ишлари билан ўзлари шуғулланишади. Капага кирганингизда аёл киши бўлмаса-да, тартиб-саранжомликни кўриб, ҳайрон қоласиз. Уй эгаси Матай ака бу сафар ҳам кўрпачалар солинган хонага таклиф этиб, тўрдан жой кўрсатди. Бир пасда дастурхон ёзилиб, чой келтирилди. Дастурхонда ёпилган нон тўла, кастрюлкада қаймоқ ва қатиқ қўйилди. Биз ҳажми беш литр келадиган кастрюлкадан қаймоқни қошиқ билан пиёлага олиб, нон ботириб маза қилиб еб олдик. Дастурхон атрофида қизғин суҳбат кетади.

Учрашувларнинг бирида бир чўпон:

— Қаердан келдилар? — деб сўради.

— Тошкентдан.

Бу жавоб уни ғоят қувонтириб юборди чоғи, ҳаяжонланиб деди:

— Тошкент машъал шаҳар, у ерда отам билан бирга бўлганман.

Чўпонлар биздан кўпроқ: «Нима қидираяпсизлар, олтинми?» — деб сўрашади. Биз: «Муз текшираяпмиз, ундан қанча сув чиқишини ўлчаймиз. Сув ахир олтиндан қиммат, нондек азиз-ку», — деймиз.

Биз нонни қандай ёпишлари билан қизиқдик. Улар: «Қозонда», — деб жавоб беришди.

Бир куни қозонда нон ёпишаётганини кузатдим. Қозон тагига олов ёқиб қиздирилар, уни ўчоқдан тушириб, сўнг сув сепиб тайёрлаб қўйилган кулчатойлар қозонга ёпиштирилади ва қозонўчоқ устига тескари қилиб (нон ёпиштирилган томони чўққа қаратиб) қўйилади ва нон қизарғунча шу ҳолда туради. Нон пишгач, қозон ўчоқдан туширилиб, капкир ёрдамида қозондан ажратиб олинади.

Музликда бўлганимизда ҳадеб сухари ейиш жонга теккандан нонни қирғизча усулда ёпиб кўрдим. Ажойиб нонларни экспедиция аъзолари мириқиб тановул этишди.

Бир куни Ҳамид оғайним билан йилқичиларнинг меҳмони бўлдик. Уй эгаси чодирга бизни таклиф этиб, дастурхонга қозонда ёпилган нонларни қўйди. Четда ётган мешдан ёғочдан ясалган косага (ҳажми 0,7 литр атрофида) қимиз қўйиб берди. Қимизни бир шимиришда дам олмасдан ичиб қўйиш шарт экан. Қимиздан кайф қилиш мумкинлигини ўшанда биринчи бор билгандим. Меҳмондўст чўпон билан хўш-хўшлашиб, кеч қолмаслик учун эрталаб Бақалоқ музлигига йўл олдик. Қирғиз дўстларимиз меҳри эса юракда жўш урарди.

Асқар АКБАРОВ, география фанлари кандидати.

Қасддан қилинган кашфиёт

Электр лампочкани кашф этганлардан бири — Томас Альва Эдисонни илк бор электр қуввати билан ёритиш ҳақида ўйлашга нима мажбур қилди экан, деб ўйларсиз?

Нима бўлади-ю, пули тўланмагани учун газ компанияси унинг устахонасига газ беришни тўхтатиб қўяди. Бундан ғазабланган олим бу воқеа ҳақида шундай деб ёзган экан:

«У пайтда мен шерифга кунига беш доллар тўлар, нима бўлса ҳам менинг мўъжазгина устахонамни ёпиб қўймасликлари чорасини ахтарар эдим. Барибир мутасадди шахслар келиб, газни тўхтатиб қўйишди. Шунда мен азбаройи ғазабланиб газ ва электр қувватига алоқадор барча адабиётларни титкилай кетдим. Мақсадим битта эди: газ ўрнида электр қувватидан фойдаланиб ёритиш мумкинми, йўқми? Агар мақсадимга эриша олсам, унда бу хасис газчиларнинг бир адабини бериб қўяр эдим-да».

Томас Эдисон шундай қилиб мақсадига эришган ва электр лампочкани яратган эди.

Қамариддин ОДИЛОВ.

«Ўртоқ» кондитер фабрикасида меҳнатсевар ёшлар кўпчиликни ташкил этишади. Улар Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси қарорларини изчиллик билан амалга ошириш учун айни кунларда самарали ишламоқдалар. Бу катта мақсадни юзага чиқаришга карамель цехи ишчиси, Киров район Совети депутати Малика Йўлдошева ҳам алоҳида куч-ғайрат сарфлаяпти.

СУРАТДА: Малика Йўлдошева.

М. Нуриддинов фотоси.

Оқшомингиз файзли бўлсин

Зилол сув

(Бўлган воқеа)

— Аданг боғ айланиб, кераксиз нарсаларга кўзи тушганми, иккинчи уни кўрмай, ўғлингга айт, йўқотсин, деб ишга кетди, — деди ойим нонуштадан сўнг.

— Хўп, йўқотаман, — деб ойимни хотиржам қилдим. Тўғриси, «лаш-лушлар»ни ахлат машинаси олиб кетадиган жойга ташишга эриндим. Анҳор яқин. Шундоққина боғимиз этагига туташ. Мана, қўлимда опамнинг эски шиппаги. Боғичи илиниб турибди. Лаки оқарган. Бир, икки, уч!.. Анҳорга ғириллатдим. Буниси ботинкам. «Жағи» очилиб, майда михлари қатор кўриниб қолган. Иржайиб ириллаган кучукчанинг оғзига ўхшайди. Ғириллатдим. «Шўлп» этиб сувга чўкди. Сувнинг бағри кенг. Қўлимдан ғириллаб учган нарса борки, ишимни енгиллатиб, бағрига яшираверади. Эҳ, бўёқ банкасига келганда... Тепиб юборгандим, сувга етмай анҳор бўйидаги чинорга қаттиқ урилди-ю, пачоқланди.

— Нима тарақлаб кетди, тинчликми Тоҳир? — хавотирланиб айвондан тушиб келди ойим.

— Тинчлик... Шундай, ўзим... — Ойим атрофига қарайди. Ҳозиргина боғни хира қилиб турган «лаш-луш»лар йўқ. Фақат чинор тагида банкача қопти, холос. Юзи пачоқ, бужмайган. Гўё қилмишимдан арз-дод қиляпти ойимга.

— «Ташвиш»дан осонгина қутилибсанда, а, анҳорга улоқтириб.

Менинг жаҳлим ҳам чиқмайди, дадил жавоб бераман:

— Фақат менми, ойивой. Бошқалар ҳам анҳорга дуч келган нарсани отишади-ку.

— Биров томдан ташласа, сен ҳам ташлайверасанми? Аданг билса-чи агар, нақ кўрсатади...—жиғибийрон бўлади ойим ҳам.

— Дадамга айтманг, жо-о-он ойи.

— Иккинчи қилсанг айтаман. Билиб қўй.

«Хўп бўлади» дея ойимни «қўлга» олдим. Бирок, «сувга нарсаларни нега ташлайверамиз? Барибир, сув ёмон-ку, деймиз. Масалан, ўзим ҳам», деган хаёл бошимдан кетмасди.

Тоғдаги опамникига боргач, жавоб топдим. Тошдан тошга урилиб тоғдан тушаётган сув тип-тиниқ. Опамнинг кичик қайниси Асад билан унда чўмилиб, офтобда ёнбошлаб ётардик.

— Қани, менга етиб ол-чи, — Асад ўрнидан турди-да, илонизи йўлдан чопа кетди.

Кетидан қувдим. Ярим йўлга бормасданоқ «харс-харс» қиламан. Яна чопсам кўзим тинадиган. «Шарманда бўлмай яна»... Секин орқага қайтдим.

— Ҳа. Тоҳиракавой, қалайсиз? — мазах қилади Асад баландликдаги тош устига ўтирволиб. Нима ҳам дердим. Жилғага бошлаб келган опам эса кўнглимни кўтаради:

— Тоғнинг зилол суви Асадга туганмас куч берган. Сен ҳам унинг ўрнида бўлганингда чиниқиб, «пишардинг». Боя, оҳ, оҳ, мунча маза, деб ҳовучлаб-ҳовучлаб ичишингни кўриб бирам қувондим-ки. Энди, шу сувнинг ҳолини ўша боғимизнинг этагидан ўтадиган анҳорда кўргансан. У анҳордан ҳовучлаб ичиш қаёкда?! Ифлос-да, бузилган ҳавосидан бўшашасан...

Опамнинг сўзларига қизиқиб қолдим:

— Агар шу сувга ҳеч ким ҳеч нарса ташламаса бизнинг анҳордан ҳам сув тип-тиниқ, тоза бўлиб оқадими?

— Бўлмасам-чи Тоҳирвой. Ўша сувнинг боши шу. Қара, қандай тоза, а, — жилғага ишора қилди опам. Жилғага боқиб, анҳорга «лаш-луш»ларни отганларим кўз ўнгимга келади. «Шундоқ зилол сувни ифлос қилсак... Сувмас, ўзимиз ёмон».

Ғани АБДУЛЛАЕВ,
боғбон.

Яёв юришни унутманг

Инглиз пойабзалчилари фирмаси оёқ кийимлар хизматини узайтириш учун нима қилиш керак, деган мавзуда махсус илмий иш олиб борди. Мутахассисларнинг маълумотига кўра, бу оёқ кийимга тушадиган юк ва босимга боғлиқ экан. Лекин мутахассислар чиқарган бир фикр ҳаммани ўйлатиб қўйди. Унда айтилишича, асримиз бошидаги одамлар ўртa ҳисобда ўз умрида 75000 километр йўл юрар экан.

2032 йилга бориб бу рақам янада қисқарар экан. Ҳаракатнинг ҳамда яёв юришнинг тобора камайиб бораётгани ҳозирги замонда келиб чиқаётган турли касалликларнинг сабабчиси эмасмикан, деган хулоса чиқарилди.

Собит ҒАФУРОВ тайёрлаган.

ШАНБА ОҚШОМИ

Алишер Ўлмасов Совет Армияси сафларида хизмат бурчини адо этиб, ота-онасининг бағрига қайтиб келди. У Афғонистонда чекланган совет қўшинлари сафида республика мустақиллиги учун курашларда қатнашди.

«Жанговар хизматлари учун» медали билан мукофотланган интернационалчи-жангчи А. Ўлмасов ота-онаси Ғулом ака ва Шаҳодат аялар берган таълим-тарбияни ҳаётда оқламоқда.

СУРАТДА: интернационалчи-жангчи оиласида дастлабки қувонч онлари.

В. Молгачев фотоси.

Қатралар

ЭГИЛИШ

Ҳамма нарса эгилади. Қушлар донлаш учун, ҳайвонлар хўрак учун. Булар табиий.

Инсонлар ҳам эгилади. Лекин бу эгилиш замирида нима борлигини дарҳол англаш қийин. Биров таъзим учун, биров хушомад учун, биров ерга тушган нон ушоғи учун, яна биров тош учун..

ФАРҚ

Ғийбатчининг илондан фарқи шундаки, унга қараганингизда этингиз жунжикмайди, чўчимайсиз. У аста-секин сизга ёндошиб хунук овоз билан вишиллай бошлагач, илон заҳри билан унинг сўзи орасидаги фарқни ажрата олмай қоласиз.

ЎХШАШЛИК

Лаганбардор мушукка ўхшайди. Эгаси борлигида оёғига сүркалади, тиззасига чиқиб, қўлини ялайди. Йўғида эса, унинг насибасига сапчишдан ҳам тоймайди.

ҲАСАДГЎЙ

Унга қора кўзойнакнинг кераги йўқ. Шундоғам ҳамма нарсани қора тусда кўради.

ОҚЛИККА ТАЪЗИМ

Чақалоқ туғилди. Уни дарров оқ матога ўраб-чирмадилар. Кимдир ёшини яшаб, ошини ошаб, дунёдан кўз юмди. Уни ҳам оппоқ матога ўрашди...

Бу икки ҳолни кўриб, пахтамиз қадрини теранроқ ҳис этдим...

Зоҳиджон НЕЪМАТОВ.

Қулоққа чалинган гаплар

«Хотиним камроқ магазинма-магазин юрсин, деб туфлининг торини олиб берганман».

[Чойхонадаги суҳбатдан].

●

«Товуққа тухум қўйсангиз жўжа бўлодур,
Жўхоридан ош қилсангиз гўжо бўлодур.
Агар сизга эсон-омон уйланиб олсам,
Опангизни эри бизга божа бўлодур».

[Тамомийнинг шеъридан].

●

«Пулингизни майдалаб киринг».

[Сартарошхонадаги эълон].
Сайфулла НОМОЗОВ.

Боланинг тили ширин

— Ҳой, Карим, қачон сен дуруст ўқийдиган бўласан, ахир. Альберт Эйнштейн сендайлигида нуқул «беш»га ўқиган.

— Сиздайлигида бўлса, дада, у нисбийлик назариясини кашф қилган!

* * *

—Атиги битта ҳам хатоси йўқ, деди ўқитувчи Тўлқинжоннинг уй ишларини кўриб чиққач,— фақат тўғрисини айт: уй вазифасини ишлашда кеча дадангга ким ёрдам берганди?!

* * *

Ўқитувчи ўқувчига деди:

— Сенинг уй ишинг жуда ёмон бажарилган. Ахир уйга берилган вазифани шунчалик эътиборсизлик билан ёзадими киши? Бу ҳақда отангга ёзиб юбормасам бўлмайди!

— Тўғри қиласиз! Шундагина дадамлар уйга берилган вазифаларни қунт билан бажарадиган бўладилар.

Илҳом ХАФИЗОВ
тайёрлаган.

Турмуш чорраҳаларида

Муҳаббат тиниқ туйғу

«Ҳаёт ҳазил эмас, эрмак ҳам, ҳатто лаззат ҳам эмас... Ҳаёт машаққатли меҳнат демакдир...»

И. С. ТУРГЕНЕВ

Муҳаббати поймол бўлган, енгилтаклиги туфайли адашган кўплаб ёшлардан редакциямизга хатлар келяпти. Нега бундай англашилмовчиликка йўл қўйиляпти! Сабаби нимада! Йигитдами! Қиздами! Ё бўлмаса ота-онадами! Бундай саволларга жавоб топиш ҳам мушкул. Мабодо қариялардан «Қандай яшаяпсиз!» деб сўрасак: «Жуда яхши яшаяпмиз, ҳозиргидай нурафшон, тўқфаровон маъмурчилик бўлган эмас», дейишади. Хўш, ундай бўлса ёшларимиз севги, муҳаббат бобида нега қоқилишяпти! Бунинг боиси тўқликка шўхликми!

Мен 84 баҳорни қаршилаган Ориф ота деган мўйсафидни биламан. Унинг умр йўлдоши ҳаётдан кўз юмганига ҳам қарийб 20 йил бўлиб қолди. Ориф амакининг бир неча ўғил-қизлари бор. Невара-чеваралари ҳам бир талай. Хотини вафотидан кейин фарзандлари отани чақириб, уйлантириб қўйишмоқчилигини айтишди. Ота қаттиқ хафа бўлдилар. Болалар кўнмади. Хуллас, қариянинг ўзи тенгини топиб беришди. Ориф амаки эса иккинчи хотини билан яшамади. Нега! Сабабини отахондан сўраганимизда:

— Болаларимнинг онасини яхши кўриб турмуш қургандим. Ҳаёт қонуни экан, у вафот этди. Энди, ўзи йўқнинг кўзи йўқ қилиш инсофданми! Бу муҳаббатимни поймол қилиш эмасми! — деб жавоб қайтардилар.

Ориф амаки, унча саводли, биронта илмий даражага эга бўлмасалар ҳам, севги бобида ҳақ гапни айтдилар. Бир гал яна шу отахондан қизиқ бир воқеани эшитгандим.

— Икки укам урушдан қайтмади. Иккаласининг ҳам хотини бор эди. Биз улар билан бир ҳовлида яшардик. Улар ёш-ёш жувонлар эди. Бирининг уч, яна бирининг икки боласи ҳам бор эди. Мен эрларидан қорахат келган келинларимни чақириб: «Энди турмуш қуринглар», дедим. Улар эса: «Биз иккинчи эр қилмаймиз, қандай қилиб севгимизни оёқ ости қиламиз! Биз ўзимиз ишлаб, ўз кунимизни кўрамиз, лекин бошқа турмуш қурмаймиз», дейишди. Вақт ўтган сайин мен эзилдим. 25-30 ёшлардаги жувонларнинг умри хазон бўлаётгандай бўлаберди. Уларни яна бир куни чақириб: «Турмуш қуринглар», дедик. Бу гал эса улар: «Қишлоқдан бутунлай кўчиб кетишимиз мумкин, лекин турмушга чиқмаймиз», дейишди...

Ҳозир бу аёллар тириклар сафида йўқ. Аммо улар ўз муҳаббатларини мусаффо сақлаб ўтишди.

Баъзан халқимизнинг ҳижрон, соғинч, вафо, изтиробга тўла куй-қўшиқларини эшитганда, муҳаббатнинг софлиги, унинг қадри ҳақида ўйлаб қоламиз. Тоҳир ва Зуҳра, Лайли ва Мажнун, Комде ва Мудан, Ойгул ва Бахтиёр, Ғофир ва Жамила, Йўлчи ва Гулнор кабиларнинг муҳаббати... Бундай соф муҳаббат соҳиблари ўз севгилари йўлида ор-номусларини сотмаган, хиёнат йўлига кирмаганлар.

Ҳозир ёшларнинг кўча-кўйда қўл ушлашиб енгил-елпи юрганлари, ҳаёсиз ҳаракатлари, ресторанма-ресторан, киноma-кино, театрма-театр юришлари, айниқса, кўпчиликка кўз-кўз қилиб ўпишиб ўтиришлари, энг ёмони эса хиёнатларнинг номини муҳаббат деб аташлари севги деган улуғ туйғунинг қадрини поймол этиш эмасми!!

Тўй яхши нарса. Аммо унинг оқибати яхши бўлсагина тотимли бўлади. Бўлмаса, қанчалаб кўнгилсизликлар содир бўлади. Тошкентлик синглимиз Каромат редакцияга хат ёзиб, ёрдам сўрабди. «Мен, ҳаётда қаттиқ янглишдим, норасида гўдак ота меҳрига зор, ёрдам беринг!».

Қизиғи шундаки, Бахтиёр исмли йигит билан Каромат учрашиб, бир қанча вақт бир-бирини синашади. Йигит қизга олдин икки марта уйланганини айтади. Ачинарли томони шундаки, Кароматхон бу гапларга эътибор қилмайди. Қизнинг ота-онаси Бахтиёрнинг маҳалласига келиб, унинг оиласи, ўзи қандай йигитлигини сўрабсуриштирмайди. Тўй бўлиб ўтади. Бола дунёга келишдан олдин Бахтиёр яна ҳунар кўрсатади. Кароматни алдаб ота-онасиникига олиб бориб қўяди. Натижада Бахтиёр хотинидан ҳам, Давронбек исмли ўғлидан ҳам ҳеч хабар олмай қўяди. Кароматни боласи билан уйига олиб келишса, Бахтиёр хотинига «Сен билан яшамайман» дейди. Кароматнинг эҳтиётсизлиги, фирибгар йигитнинг ёлғон гапларига учиши оиланинг инқирози билан тугади. Давронбек ота меҳридан жуда эрта айрилди. Ачинарли, жуда ачинарли ҳодиса юз берди. Шундай қилиб муҳаббат поймол бўлди.

Кўпчилик ҳолларда, ҳали йигит-қиз бир-бирини яхши танимасдан туриб оила қуришади. Бундай оилаларда тез-тез ажралиш содир бўлади. Ахир «Олтин — ўтда, кўнгил муҳаббатда синалади» деган гаплар бекорга айтилмаган-да!

Хулоса қилиб айтганда, муҳаббат тиниқ туйғу, у фақат соф юракда бўлади. Соф юрак — бизнинг тириклигимиз. Севги эса ана шу тирикликка куч-қувват бахш этади. Хуллас, қизми, йигитми дунёга келдими инсондай яшаши, ўз севгиси, муҳаббатини улуғлаб ўтиши керак. Вафо ва садоқат сингари инсоний туйғулар уларнинг абадий йўлдошига айлангандагина бахтлар завол бўлмайди.

Ҳамид ҲАБИБУЛЛАЕВ,
СССР Журналистлар союзининг аъзоси.

Ҳар тўғрида

Эртакдагига ўхшаб

Гидрометаллургия ривожининг муҳим йўналишларидан бири турли рангдор металлар олишни микробиологик усул ёрдамида амалга оширишдир. Маълумки, табиатда моддалар айланишида микроорганизмлар муҳим роль ўйнайди. Бир қанча руда конларининг ҳосил бўлишида айнан микроблар «айбдор» эканликлари ҳам аниқланган. Академик В. И. Вернадский ўз даврида геомикробиология тўғрисидаги ғояларнинг аҳамияти катта эканлигини қайд қилиб ўтган эди. Бугунги кунга келиб бу ғоялар амалда қўлланилмоқда.

Металларга «мойиллик» намоён қилувчи микроорганизмлар билан техник олам вакилларининг танишуви бизнинг эрамиз бошларида юз берган эди. Американинг Юта штатида кон хўжайинлари мис конларидаги руда запаслари тугади, деган фикрда бу ердаги конларни ёпиб қўйишди ва уларни сув билан бостириб юборишди. Орадан икки йил ўтгач, сув тортиб олиниб, у ердан 12 минг тонна мис ажратиб олинди. Бунга ўхшаш воқеа Мексикада ҳам рўй берди: ҳамма қўл силтаб қўйган ташландиқ конлардан бир йил ичида 10 минг тонна мис «сузиб» олинди.

Хўш, бу мислар қаердан пайдо бўлаётган эди? Маълум бўлишича, бактериялар ичида шундай хиллари мавжудки, улар учун баъзи бир металларнинг олтингугуртли бирикмалари мазали ширинлик бўлиб хизмат қилар экан. Одатда мис табиатда олтингугурт билан бирикиб келади, бактериялар эса бу бирикмага бепарво қарашмайди. Бу бактериялар сувда эримайдиган мис сульфидларини оксидлаб, уларни осон эрувчи бирикмаларга айлантиради. Бу жараён жуда тез амалга ошади.

СССР Фанлар академиясининг микробиология институтида ўтказилган тадқиқотлардан маълум бўлишича, бу саноат бактерияларини фақат «мисли озуқа»гина қизиқтирмас экан. Уларнинг мазахўракликлари ҳам турлича бўлиб, улар ёрдамида замин қаъридаги темир, руҳ, никель, кобальт, титан, алюминий, қўрғошин, висмут ва бошқа кўпгина элементларни, жумладан олтин, уран, германий, рений каби қимматбаҳо металларни ҳам ажратиб олиш мумкин бўларкан. Бир неча йил аввал институт олимлари бактериялар ёрдамида нодир металлар—галлий, индий, таллийларни суюқликда эритиш йўли билан олиш имкони мавжудлигини исботлаб беришганди.

— Яқин орада микробларни саноатда қимматбаҳо металларни актив «ишлаб чиқарувчи»си сифатида кенг кўламда қўллаш бошланади, — дея ўз фикрларини ўртоқлашган эди академик А. А. Имменецкий. — Асримиз охирига бориб, микроблардан гидрометаллургияда фойдаланиш, уни саноатнинг энг муҳим тармоқларидан бирига айлантиришга шубҳа йўқ. Бу маърифатли микроблар олтингугурт бирикмалари ва бошқа элементларнинг оксидловчи энг такомиллашган, энг арзон металлургия омили саналади, тағин муҳими шундаки, бу жараённи ишлаб чиқаришда тўла автоматлаштириш осон.

Русчадан Адҳам ДАМИНОВ таржимаси.

Тошкент политехника институтини битирувчи талабалар орасида кўплаб чет эллик ёшлар ҳам бор. Ҳиндистон, Куба, Афғонистон, Ливан, Жазоир ва бошқа кўплаб давлатлардан келган ёшлар архитекторлик, механика, автомат-бошқарув системаси, энергетика каби ихтисосларни эгаллайдилар.

СУРАТДА: битирувчи чет эллик ёшлар.

М. Назаров фотоси.

Номерга хабар

Тасодифми ёки табиий ҳолми?

Низомий номидаги Тошкент педагогика институтининг бош корпусида чиққан ёнғин сабабларини аниқлаш билан шуғулланаётган Тошкент шаҳар ижроия комитети Ички ишлар бошқармасининг оператив тергов группаси бу саволга жавоб беради.

6 июль куни соат 20 дан 56 минут ўтганда Тошкент шаҳар ижроия комитети Ички ишлар бошқармасининг ўт ўчириш алоқа марказий пунктига ташвишли сигнал келди. Икки минут ўтар-ўтмас, ўттизинчи йилларнинг бошида қурилган, республика пойтахтидаги энг муҳташам бинолардан бирининг олдига жанговар ҳисоблар билан таъминланган дастлабки ўт ўчириш машиналари тезда етиб келди. Соат 22 дан 30 минут ўтганидаёқ ёнғин ўчирилди.

...Институтнинг асосий биносида ёнғин излари жароҳатдек кўзга ташланади. Бино томи ёнган, устунлар қорайиб кетган. Ҳамма ёқда томнинг чала ёнган тўсинлари сочилиб ётибди. Катта-катта эшикларга олиб борадиган ёй шаклидаги чиройли зинада ғишт парчалари, ҳамма ёқни қурум босган. Чордоқдан чиққан ёнғин 700 квадрат метр томни, тўртта аудиторияни кулга айлантирди. Том, учинчи ва иккинчи қават оралиғидаги ёғоч тўсинлар ёнган. Ўт ўчирувчилар бир дақиқага кечикканларидами, ниҳоятда катта зарар кўрилган бўлар эди: бош корпусда ЭҲМ машина зали, қимматбаҳо техника ўрнатилган кабинетлар, мажлислар зали бор. Ҳозирча эса дастлабки маълумотларга кўра кўрилган зарар 15 минг сўмни ташкил этади.

— Ёнғин қабул ва имтиҳон комиссияларининг ишига таъсир қилмайди, — дейди қатъий қилиб институт ректори вазифасини ижро этувчи Ю. Каплун. — Улар ўз штабларини қўшни бинога кўчирдилар. Кечаги кунгача 1950 ўрнига 4220 та ариза тушди. Ҳеч нимага қарамай ҳужжатлар қабули давом этмоқда...

Бугун бир нарса аниқ: ёнғин чордоқдан чиққан. Бунинг сабаби номаълум.

— Бу саволга оператив тергов группаси жавоб беради, — дейди Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармаси ёнғиндан сақлаш бошқармасининг бошлиғи полковник Э. Норгитов. — ёнғин сабабларини биз сизга албатта хабар қиламиз.

Ҳа, гап нима билан тугашини билишга ошиқмайлик. Шундай бўлса-да, айрим фактлар кишини ўйлантириб қўймоқда. Институтда охирги марта ёнғиннинг олдини олиш техника назорати март ойининг ўрталарида ўтказилган эди. Ўшанда олий мактаб раҳбарларига ёнғин чиқишига олиб келиши мумкин бўлган хавфсизлик қоидалари 34 марта бузилганлиги кўрсатиб ўтилган эди. Буларнинг ҳеч бири бартараф этилмаган.

Ёнғиннинг олдини олиш давлат назорати органлари олий мактаб биноси ҳолати қониқарсиз бўлганлиги учун айрим хоналардан фойдаланишни олти марта тақиқлаган эди. Мавжуд қоидаларни бузганлик учун жавобгарларга жарима солинди. Шунга қарамай, ёнғин содир бўлди.

Л. ЛЕВИН, ЎзТАГ мухбири.

Турфа олам

ҒАРОЙИБ БУЮРТМА

Португалия тўқимачилик фабрикаларидан бири одатдан ташқари буюртма олди. Ана шу буюртмага кўра фабрика ҳаммаси бўлиб 2200 метр газлама сарф бўладиган.. никоҳ кўйлагини тикиши лозим. Тўрнинг ўзидан унга 150 килограмм сарфланади. Зангори рангдаги никоҳ либоси 1992 йилда рамзий равишда Христофор Колумб билан «никоҳдан ўтиши» лозим бўлган Нью-Йоркдаги озодлик ҳайкали учун мўлжалланган. Дабдабали тўй маросимини Америка қитъаси кашф этилганлигининг яқинлашиб келаётган 500 йиллиги муносабати билан томошалар уюштириб даромад олувчи АҚШ ва Испания корчалонлари ўйлаб топишган. Одатдан ташқари никоҳ маросимининг ташаббускорлари анчагина молиявий сарф-харажатларини қоплабгина қолмай, мўмайгина даромад олишни ҳам мўлжаллашяпти.

ЕТТИ ЁШЛИ ПОЙГАЧИ

Жанубий африкалик полициячи ўз постида нима қиларини билмай, зерикиб ўтирарди. Кутилмаганда унинг эътиборини Йоханнесбургдан катта йўл бўйлаб соатига 150 километр тезлик билан келаётган автомобиль жалб этди. Тартиб посбони тезликни оширгани учун ма-

шинани тўхтатиш ниятида олдинга ташланди-ю, ҳайратдан тошдек қотиб қолди: машина ичида ҳеч ким кўринмас эди. Қандай қилиб ҳаракат қилаётгани номаълум бўлган, аммо «фаросат» доирасида бошқарилаётган, қуваётганлардан қочиб қутилиш учун ўзини турли кўйга солаётган машинага етиб олиш учун ЖАР йўл полициячиларига талайгина тер тўкишга тўғри келди. Полициячилар машинага тенглашганидан кейингина сир ошкор бўлди. «Форд» машинаси рулини етти ёшли болакай бошқариб бораётган экан. Унинг бўйи паст бўлгани учун приборлар ортидан кўринмабди. У машинани «сайр қилиш» мақсадида олиб қочган экан. Қўлга тушган жиноятчи... кўз ёши тўкиб, «бошқа бундай қилмайман» деб полициячиларга ваъда берибди.

ЖАҲЛ ЧИҚҚАНДА...

Американинг катта бўлмаган Лейкуорт шаҳрида истиқомат қилувчи (Флорида штати) Уильям Эннис врач қабулидан навбат кутиб ўтиришни ниҳоят даражада ёқтирмайди. Шунинг учун ҳам, қабул вақти олдиндан келишилган бўлишига қарамай, қабулхонада икки соат навбат кутган Эннинснинг сабр косаси синди. У беҳуда сарфланган вақти учун 90 доллар бадал тўланишини сўраб, судга мурожаат этди.

Врач шошилинч беш чақириқни баҳона қилиб, мижоздан кечирим сўрашга уриниб кўрди, аммо бу ёрдам бергани йўқ. Ниҳоят, Эннис муросага келди: агар врач маҳаллий спорт клуби фондига 90 доллар ўтказса, мен ўз арзимни қайтариб оламан, деб рози бўлди у.

«Мен бунга суддан қутилиш ва бундан кейин ана шундай воқеалар такрорланмаслиги учун кўндим. Агар аҳвол шундай давом этадиган бўлса, магазинда навбатда турувчилар ҳам бадал талаб қиладиган бўлиб қолишади», — деб эътироф этибди доктор.

* * *

Қувончли хабар кўз очиб юмгунча бутун Японияга тарқалди. Ахир Осака шаҳридаги «Тэннодзи» ҳайвонот боғидаги оқ айиқлар оиласида янги меҳмон пайдо бўлган эди-да. Шундай қилиб, тутқунликда оқ айиқнинг бола кўриши Японияда биринчи марта қайд этилди. Ҳозир айиқчанинг вазни 8 килограммдан ошган, у ниҳоятда хушчақчақ. Аммо унинг исми йўқ. Эълон қилинган конкурс натижалари чиқарилганидан сўнг унга қандай исм берилиши маълум бўлади.

СУРАТДА: Осака ҳайвонот боғидаги айиқча Юкико исмли онаси билан.

Киодо-ТАСС фотоси.

Душанба — 11 июль

● МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Тўй айбланади» . Бадиий фильм. 10.20 Янгиликлар. 10.30 Футбол шарҳи. 11.00 А. Блок ижоди ҳақида телевизион ҳужжатли фильм. 16.00 Янгиликлар. 16.10 «Қайта қуриш прожектори». 16.20 «Агросаноат ишлари ва ташвишлари». Ҳужжатли фильмлар премьераси. 17.05 «Чемпионларнинг бошловчи спортчиларга маслаҳатлари». 17.45 Мари АССР Давлат капелласининг чиқиши. 18.10 Шеърият лаҳзалари. 18.15 Монголия Халқ Республикасининг миллий байрамига. Монголия телевидениесининг программаси. 19.15 Футбол шарҳи. 19.45 «Пульс». Мамлакатда биринчи акцияда саноат корхонаси ҳақида. 20.15 «Олтин аср». Фильм-балет премьераси. Д. Шостакович музикаси. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Олтин аср» фильм-балетининг давоми. 23.20 «Дунё воқеалари». 23.30 З. Сосницка куйлайди (ПХР).

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 Скрипка куйларидан концерт. 9.45 Объективда — жониворлар. «Бўри». Илмий-оммабоп фильм. 10.05 Итальян тили. 10.35 Ҳужжатли фильм премьераси. 10.50 Болалар учун фильм. «Анискин ва Фантомас». 1-серия (М. Горький номли киностудия). 11.55 «Дўстимга айтган бир неча сўзим». Ҳужжатли фильм премьераси («Беларусьфильм»). 12.25 «Калина» фильклор-этнограф ансамблининг чиқиши. 12.55 Янгиликлар. 13.05 «Лев Толстой». Бадиий фильм, субтитр билан. 1 ва 2-сериялар (М. Горький номли киностудия ва ЧССР). 15.50 Камер куйларидан концерт.

* * *

18.30 Янгиликлар. 18.35 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 19.35 «Комби» группасининг концерти (ПХР). 19.55 «Бизнинг бурчимиз». Турар жой. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Халқаро панорама». 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Ҳужжатли фильмлар экрани. «Юлдузлар нега учади?» 23.00 Янгиликлар. 23.05 «Тонгги почта» Музикали кўрсатув (такрор).

● Ўз ТВ

16.05 Монголия Халқ Республикасининг миллий байрамига «Оқибат». Бадиий фильм (СССР — Монголия). 17.30 «Халқ куйлари». Фильм-концерт («Ўзбектелефильм»). 18.00 Янгиликлар. 18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ким ғолиб чиқишидан қатъий назар» (рус.). 19.00 «Абитуриент-88». Тошкент автомобиль йўллари институти. 19.30 «Бошланғич партия ташкилоти: тажриба ва муаммолар». Тошкент областидан кўрсатув. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Илёс Муслим». Ҳужжатли фильм премьераси («Ўзбектелефильм»). 20.30 «Ахборот». 20.50 Тожикистон ССР халқ артисти Жўрабек Набиев куйлайди. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Ҳиндистон оҳанглари». Музикали программа. 23.05 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 «Сузиш дарси». 2-кўрсатув (такрор). 20.05 Болалар учун фильм. «Бизнинг Чукоккала». 21.00 «Биз тинчлик истаймиз». Адабий композиция.

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Ҳамма шубҳаланади». Бадиий фильм (рус.).

Сешанба — 12 июль

● МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Чемпионларнинг бошловчи спортчиларга маслаҳатлари». 9.45 «Олтин аср». Фильм-балет. Танаффус пайтида (11.00) Янгиликлар. 16.00 Янгиликлар. 16.05 «Қайта қуриш прожектори». 16.15 Мамлакат телевидение студияларининг ҳужжатли фильмлари премьераси. 17.20 «Учови бир шаҳардан». Бадиий фильм премьераси (ПХР). 18.45 «Қизча ва дельфин». Мультфильм. 18.55 «Прохоровка яқинидаги майдон». Ҳужжатли фильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.35 Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси белгилаб берган йўлдан. 19.50 Шеърият лаҳзалари. 19.55 Давлат «Шлёнск» халқ ашула ва рақс ансамблининг концерти (ПХР). 21.30 «Время». 22.05. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Бизда—Останкинода». Телевидение ва кинематограф. 23.45 «Дунё воқеалари». 23.55 Х. Нигметзянов раҳбарлигидаги халқ чолғулари ансамбли чалади. Қозондан кўрсатилади.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 Совет қўшиқларидан концерт. 9.40 Объективда — жониворлар. «Қора лайлак». Илмий-оммабоп фильм. 10.00 Француз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 10.30 Болалар учун фильм. «Анискин ва Фантомас». 2-серия. 11.35 Француз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 12.05 «Польша йўллари». Ўн серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия (ПХР). 13.35 «Ҳаммаси яхши». Ҳужжатли фильм премьераси. 13.45 Янгиликлар. 13.55 Такрорий телефильмлар кундузги сеанси. «Очиқ китоб». В. Каверин асарлари мотивлари асосида тўққиз серияли телевизион бадиий фильм. 1-фильм. 1-серия («Ленфильм»). 15.00 Барри Дуглас концерти (Буюк Британия). 18.35 Янгиликлар. 18.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 19.30 Бир актёр театри. С. Юрский. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Халқ куйлари. 21.00 Ритмик гимнастика. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Польша йўллари». Ўн серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия (ПХР). 23.45 Футбол. СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Динамо» (Киев). 2-тайм. 00.35 Янгиликлар.

● Ўз ТВ

16.05 Болалар учун фильм. «Қизил елканлар». 17.30 «Саломатлик сирлари». Саломатлик дарслари ҳақида. 18.00 Янгиликлар. 18.15 «Арқон». Мультфильм. 18.25 «Ижод саҳифалари». Жеймс Олдридж. 18.55 «Соколово». Бадиий фильм. 1-серия (СССР—ЧССР). 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Июль ойида, Забайкальеда». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 Андижон области театри солистларининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Очиқчасига гаплашайлик...». Қайта қуриш ва олий ўқув юрти. 23.30 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 «Фирманинг сири». Ҳужжатли фильм. 20.05 «Ҳиндистон бўйлаб музикали саёҳат». Кинокўрсатув (такрор.). 20.55 Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси қарорлари — ҳаётга! «Қайта қуриш ва биз».

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Ҳосил-88». 22.25 «Ботқоқлик». Бадиий фильм. 1-серия.

Чоршанба — 13 июль

● МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Ёз ҳузурида меҳмонда». Мультфильм. 9.25 «Оламга саёҳат». Киноальманах». 10.25 Рус халқ қўшиқлари. 10.45 Янгиликлар. 10.55 «Табиат билан ҳамжиҳатликда». Телевизион ҳужжатли фильмлар. 11.30 «Нафосат йўллари». Калинин расмлар галереяси. 16.00 Янгиликлар. 16.10 «Қайта қуриш прожектори». 16.20 «Беш йиллик: ишлар ва одамлар» туркумидан ҳужжатли фильмлар премьераси. 17.05 «Салом, музика!». 17.50 Шеърият лаҳзалари. 17.55 «Демократияни ўрганамиз». Журналистларнинг Ички ишлар министрлиги раҳбарлари билан учрашуви. Кўрсатувда СССР Ички ишлар министри А. В. Власов иштирок этади. 18.45 Музикали портрет. «Ежи Максимюк». (Польша телевидениеси). 19.15 «Дунё воқеалари». 19.35 Катталар учун мультфильмлар: «Юморескалар», «Автоҳаваскорнинг туши». 20.10 Классик куйлардан гала-концерт (Франция телевидениеси). 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Новатор» қурувчилар Маданият саройи духовой оркестри чалади (Москва). 22.30 Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси белгилаб берган йўлдан. «Қайта қуриш: муаммолар ва ечимлар». «Жамиятни революцион янгилаш ва манфаатлар». 24.00 «Дунё воқеалари». 00.10 РСФСРда хизмат кўрсатган артист Б. Николаев куйлайди.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 «Ф. Шопенни тинглаб». Фильм-концерт. 10.00 Объективда — жониворлар. 10.20 Немис тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 10.50 «Эртаклар ўтлоғи». Болалар учун телевизион бадиий фильм премьераси. 11.55 Немис тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 12.25 «Польша йўллари». Ўн серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 13.50 «Эдгар Каулиннинг сўнгги байрамлари». Ҳужжатли фильм премьераси. 14.40 Янгиликлар. 14.50 Такрорий телефильмлар кундузги сеанси. «Очиқ китоб». 1-фильм. 2-серия. 15.55 К. А. Кулька (скрипка) ва Э. Стефаньска—Лукович (клавесин) чаладилар (ПХР). 18.35 Янгиликлар. 18.40 «Вересково асали». Мультфильм. 18.50 Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. «Москва—Париж. 1900—1930 йиллар» кўргазмаси. 1 ва 2-кўрсатувлар. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Агар соғлом бўлай десанг». Сув билан дўстлаш. 1-кўрсатув. 21.00 «Музикали киоск». 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Польша йўллари». Ўн серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 23.40 Янгиликлар. 23.45 Футбол. СССР чемпионати. «Спартак» — «Жальгирис». 2-тайм.

● Ўз ТВ

16.00 «Совет Иттифоқи бўйлаб». Кинопрограмма. 17.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Китоб — бизнинг дўстимиз» (такрор.). 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Сенинг замондошинг». 18.55 «Соколов». Бадиий фильм. 2-серия. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Сўз — Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси делегатларига». 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон Давлат телерадиоси мақомчилар ансамблининг солистлари И. Малаков ва Н. Тўхтаева куйлайди. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Мусиқа жавоби» (такрор.). 23.15 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Объективда — қайта қуриш». «Подъёмник» заводи коллективи билан учрашув (рус. такрор.). 20.30. «Тўрт жуфт шим ва чит кўйлак». Телефильм. 21.00 «Идеология иши ва қайта қуриш». Ўрта Чирчиқ район партия комитетининг иш тажрибасидан.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Партия конференцияси белгилаб берган йўлдан». 22.30 «Ботқоқлик». Бадиий фильм. 2-серия.

Пайшанба — 14 июль

● МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Болалар учун фильм. «Миколка — паровоз». 10.35 «Инсон. Ер. Коинот». 11.35 «Нодар Думбадзе». Телевизион ҳужжатли фильм. 11.55 «Мис тоғ бекаси». Мультфильм. 12.20 Янгиликлар.

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.10 «Қайта қуриш прожектори». 16.20 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 17.10 «Музикали хазина». Р. Вагнер асарларидан концерт. 18.00 Франция телевидениесининг программаси. «Француз мозаикаси». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.35 Шеърият лаҳзалари. 19.40 «Тартиб-интизом йўлидаги жиноят». Бадиий фильм (Франция). 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Актуал объектив». «Келажакни қандай йўлга киритяпмиз?» Ҳужжатли фильм премьераси. 23.40 «Фидойи шахслар». «Қайтадан тиклашни сўраймиз». Москва шаҳридаги 161-ҳунар-техника билим юртининг собиқ директори А. Матвеев ҳақида. 00.40 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 КХДР артистларининг концерти. 9.40 Объективда — жониворлар. «Саккизоёқлилар». Илмий-оммабоп фильм». 10.00 Испан тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 10.30 Ася Киреева чалади (фортепьяно). 11.05 Болалар учун фильм. «Петров ва Васечкиннинг таътиллари. Оддий ва ғаройиб». 1-серия. — «Безори» (Одесса киностудияси). 12.10 Испан тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 12.40 «Польша йўллари». Ўн серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 14.10 «Ишонч, умид, муҳаббат...» Ҳужжатли фильм премьераси (Шимолий Кавказ кинохроника студияси). 14.30 Янгиликлар. 14.40 Такрорий телефильмлар кундузги сеанси. «Очиқ китоб». 1-фильм. 3-серия. 15.45 СССР халқ артисти А. Днишев куйлайди. 18.35 Янгиликлар. 18.40 Металлурглар кунига. «Магниткадаги «Саломатлик» комплекси мақсадга йўналтирилган программа». Ҳужжатли фильм. 19.00 Ритмик гимнастика. 19.30 «Қишлоқ янгиликлари». 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Агар соғлом бўлай десанг». Сув билан дўстлаш. 2-кўрсатув. 21.00 «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Польша йўллари». Ўн серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 23.45 Янгиликлар.

● Ўз ТВ

16.00 Болалар учун фильм. «Ёз кунларининг бирида». 17.05 Мактаб ўқувчилари учун. «Светофор» (такрор.). 18.00 Янгиликлар. 18.15 «Техника ижодиёти мактаби». 18.50 «Хайрият, дам олдим...» Мультфильм. 19.00 Агросаноат ва Озиқ-овқат программаси. «Ғаллакорларнинг муҳим вазифалари». 19.30 Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси белгилаб берган йўлдан. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.15 Ўзбекистон халқ ҳофизи О. Имомхўжаев. 20.30 «Ахборот». 20.50 Лирик концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Ретро». Экранда — «Ўзбекфильм» киностудиясининг фильмлари. «Уйқусиз йўллар». (1946 йил, рус.). 23.40 Регби бўйича СССР чемпионати. «Звезда» (Тошкент) — «Мшенебели» (Кутаиси). 00.20 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Юлька». Бадиий фильм. 20.40 «Тошкент—Сиэтл: қизиқиш, ишонч, ҳамкорлик» (рус.).

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Аср контракти». Бадиий фильм. 1-серия (рус.).

Осмон узра порлар нурдан камалак.
Р. Шарипов фотоси.

Митти масаллар

ҲАҚОРАТ

Ўрмон шоҳи Шер олдига оёқлари қалтираган эшак бўйин эгиб келибди.

— Не истагинг бор, эш-шак, — дебди Шер.

— Тақсир, мени Айиқполвон, сен итсан, дея ҳақорат қилди, — дебди эшак кўзларига ёш олиб.

ДАРЁ ВА КЎЛМАК

Қаттиқ сел келибди-да, кўпдан буён сувга ёлчимаган балчиқ тўлиб тошибди. Ўзидан дарёга шилдираб тушаётган жилғага қараб дермиш:

— Қаранг-а, қанақанги азим дарёга сув бераяпман!!!

ИКИР-ФИКРЛАР

Учрашувга тўплангaнлардан бири ёш шоирдан сўради:

— Ҳозир қайси китобингиз устида ишлаяпсиз?

— Уч юз сўмлик, беш юз сўмлик китобларимни чиқариб олдим. Ҳозирги кунларда минг сўмлик китобим устида бош қотираяпман.

●

— Онасини кўриб қизини ол, деган мақол бор-у, нега энди, отасини кўриб ўғлига тег, деган мақол бўлмас экан?!

(Кекса бўйдоқнинг гапи).

●

«...Қошингнинг қароси ювса кетарму» деган ашулани «Қошингнинг сиёҳи ювса кетарму» деб ўзгартирсаларинг. Нега десаларинг мен севган қиз напармон...».

(Радиога келган хатдан).
Муҳаммад ПИРРИЕВ.

Дам олиш соатида

Топишмоқ чайнворди

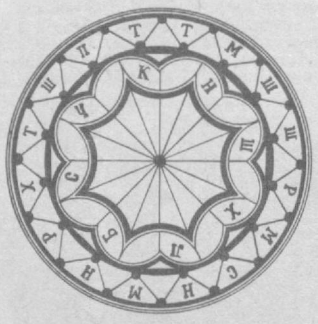

Ўзбек адабий тили шундай қизиқарли сўзларга бойки, ўзи бир неча маъно англатувчи, аталувчи, яъни омоним сўзлар кўплаб топилади.

Қуйидаги чайнворд ана шундай сўзлардан тузилган бўлиб, топилажак бўлган ҳар бир сўз уч ҳарфлидир. Шаклда бош ва охирги ҳарф айнан ёзилган, иккинчи ҳарф ёзилмаган. Ана шу тушиб қолдирилган ҳарфларни бўш катакларга ўйлаб топиб ёзинг ва қандай маънода ишлатилишини ўйлаб кўринг.

Тузувчи :**Инобат МИРЗАЕВА.**

2 ИЮЛДАГИ ЧАЙНВОРД-ТОПШИРИҚНИНГ ЖАВОБЛАРИ:

1-дан 8-гача: 1. Ангара. 2. Апельсин. 3. Нектар. 4. Райҳон. 5. Ниначи. 6. Исмалоқ. 7. Қиш. 8. Шабада;
9-дан 16-гача: 9. «Навбаҳор». 10. Район. 11. Нок. 12. Капалак. 13. Камалак. 14. Карам. 15. Марғилон. 16. Норин;
Цифрограммада: **Ақл — инсонга либос.**

(Мақол).

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

Жума — 15 июль

● МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Тартиб-интизом йўлидаги жиноят». Бадиий фильм. 10.55 Янгиликлар. 11.05 «Фидойи шахслар». «Қайтадан тиклашни сўраймиз». 12.05 «Малахит қутича». Мультфильм. 12.25 «Поэзия». Юлиан Тувим. 16.00 Янгиликлар. 16.10 «Қайта қуриш прожектори». 16.20 «Менинг Пармам қўшиқлари». 16.50 «Замондошимиз портрети». Ҳужжатли фильмлар. 17.45 «Нега ва нима учун?». Болалар учун кўрсатув. 18.15 «Навбат сизга, артист». 18.45 «Сиз яратган боғ». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.35 Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси белгилаб берган йўлдан. 20.00 «Театр ва замон». «Революция». 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Кинопанорама». 23.45 «Нигоҳ». Тунги информацион-музикали программа.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 «1988 йил қўшиқлари». 9.40 Объективда —жониворлар. «Пуштиранг чағалай». Илмий-оммабоп фильм. 10.00 Инглиз тили. 1-йил шуғулланаётган учун. 10.30 «Қадрдон ўтмиш». «Мерос». Ҳужжатли фильмлар перемьераси. 10.55 Инглиз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 11.25 Болалар учун фильм. «Петров ва Васечкиннинг таътиллари. Оддий ва ғаройиб». 2-серия — «Рицарь». 12.35 Ёшлик куйлайди ва рақсга тушади. 12.50 «Польша йўллари». Ўн серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия. 13.55 Ҳужжатли фильм. 14.15 Янгиликлар. 14.25 Такрорий телефильмлар кундузги сеанси. «Очиқ китоб». 1-фильм. 4-серия.

* * *

18.35 Янгиликлар. 18.45 П. Чайковский номли халқаро конкурслар лауреатлари. 19.25 Реклама. 19.30 «Ҳайвонот оламида». 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Агар соғлом бўлай десанг». Сув билан дўстлаш. 3-кўрсатув. 21.00 Ҳужжатли фильм премьераси. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Польша йўллари». Ўн серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия. 23.20 Янгиликлар.

● Ўз ТВ

16.00 Болалар учун фильм. «Бувам, Килиан ва мен». 17.15 «Звездочка». Киноальманах. 18.00 Янгиликлар. 18.15 «Сариқ тумшуқли Пики». Мультфильм. 18.30 «Социалистик қонунчилик ва демократия». Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси ҳақида мулоҳазалар. 19.00 «Театр ва замон». А. Островский номидаги Тошкент театр ва рассомлик санъати институти студентларининг спектакллари ҳақида. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.15 «Комсомол прожектори». Тошкент шаҳрининг кўчалари ва майдонларидаги кўргазмали агитация ва пропаганданинг сифати ва самарадорлиги ҳақида. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Қизлар гулдастаси». Концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Хат ва ҳаёт». Телетомошабинларнинг хатларига обзор. 23.00 «Москва кўз ёшларга ишонмайди». Бадиий фильм. 1-серия («Мосфильм»). 00.05 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Одам бўлмайди». Бадиий фильм («Мосфильм»). 21.00 «Кескин танқид остида». Ўзбекистон телевидениеси халқ контроли комитети ва республика санитария-эпидемиология станцияларининг биргаликдаги рейди (рус.).

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Тиканли экран». Ўш области районлари бўйлаб телерейд (рус.). 22.25 «Аср контракти». Бадиий фильм. 2-серия (рус.).

Шанба — 16 июль

● МТ I

7.00 «120 минут». 9.00 «Нега ва нима учун?» Болалар учун кўрсатув. 9.30 «Дўстлик меридианлари». ГДРнинг ишчи фестивали. 10.30 «Ҳаракат хавфсизлиги учун». 11.00 «Халқ ижодиёти». Телекўрсатув. 11.30 «Эслаб келишди». Ҳужжатли фильм премьераси. «Улар биринчилардан эдилар» туркумидан (Украина хроникал-ҳужжатли фильмлар студияси). 11.40 «Дунё воқеалари». 12.00 «Ҳайвонот боғида — ремонт». Мультфильм. 12.10 «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». Богородск кўнчилари. 12.40 «Социализм мамлакатларида». Тележурнал. 13.10 П. И. Чайковскийнинг барча симфониялари. 2-симфония. 14.00 «Қайта қуриш ва маданият». СССР Дизайнерлар съезди ҳақида. 15.00 ВЛКСМ 70 йиллигига. «Давр, олға бос». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар («Мосфильм»). 17.30 «Ҳайвонот оламида». 18.30 Халқаро программа. 1. Стратегик қуролланиш: икки позиция. 2. Никарагуа — бугун. 19.30 «Биз излаб кетаяпмиз». Халқ ўйинларининг қайта тикланиши ҳақида. 20.20 Экранда — кинокомедия. «Сен — менга, мен — сенга». Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Ёзувчи ва танқидчи мулоқоти. 23.45 Янгиликлар. 23.50 «Саҳнага таклиф этиладилар». Эстрада концерти.

● МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика.

* * *

«Тафаккур» программаси.

8.45 Реклама. 8.50 «Истиқбол». Телекўрсатув. ПХР ва СССР илмий ва маданий алоқаларининг ривожланиши ҳақида. 9.40 Телевизион театр абонементи. А. П. Чехов. «Чайка». 10.25 Реклама. 10.30 «Здоровье». 11.15 Реклама. 11.25 «Дин ва жамият». 11.55 Реклама. 12.00 «Йил фасллари. Июль». 13.00 Реклама. 13.05 «Уй академияси». Этикет ҳақида. 13.35 Реклама. 13.45 «Қайта қуриш ва ҳуқуқ». Олий мактаб системасини қайта қуриш ҳақида. 14.00 Реклама. 14.05 «Мен учун қадрдон қирғоқ». Илмий-оммабоп фильм. 14.25 «Мўъжизасиз мўъжизалар».

* * *

15.25 «Сизнинг фикрингиз. 16.00 «Нима? Қаерда? Қачон?». Телевикторина. 17.45 «Қариндошлар». Бадиий фильм. 19.20 «Қарға ва тулки», «Какку ва хўроз». Мультфильмлар. 19.30 Москва шаҳар С. Прокофьев номли 1-музика мактаби ўқувчилари ва битирувчиларининг концерти. 19.55 «Совет Иттифоқи бўйлаб». Киножурнал. 20.15 «Агар соғлом бўлай десанг». Сув билан дўстлаш. 4-кўрсатув. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Автоспорт байрами. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Довюрак Хочбар ҳақида қисса». Бадиий фильм. 23.50 «Биз 20 ёшдамиз». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 00.10 Янгиликлар.

● ЎзТВ

8.00 «Ассалому алайкум». Информацион-музикали программа.

* * *

9.30 «Ягона оилада». Қирғизистон телевидениесининг программаси. 11.00 «Ҳужжатли экран». 11.45 «Архив тилга кирганда». Архив ишларини қайта ташкил этиш ва марказлаштириш ҳақидаги декретнинг 70 йиллигига (рус.). 12.15 «Оналар мактаби». 12.45 «ДОСААФ — мардлик ва спорт аренаси» (рус.). 13.15 «Инсон ва замин». Қишлоқ меҳнаткашлари учун программа. 14.15 «Абитуриент-88». В. И. Ленин номидаги Хоразм давлат педагогика институти. 14.45 Телевизион театр. Свава Якобсдоттир. «Ҳамма нарса муҳайё».

* * *

16.55 Кўрсатувлар программаси. 17.00 «Қойилмақом Гоша». Мультфильм. 17.05 Ўсмирлар учун. «Тенгдошлар». 17.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қувноқлар ва зукколар...» А. Островский номидаги Тошкент театр ва рассомлик санъати институти ва Тошкент маданият институти студентларининг учрашуви (такрор.). 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.15 «Сўз Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси делегатларига». Шоир А. Орипов чиқиши. 20.30 «Ахборот». 20.50 Дала меҳнаткашлари учун концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Москва кўз ёшларга ишонмайди». Бадиий фильм. 2-серия. 23.35 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ:

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Реклама. 18.30 Болалар учун концерт. 18.50 «Жаҳон бир ҳафта ичида». 19.00 «Новости». 19.20 «Сўзни амалда иш билан оқла». 20.00 «Ахбор». 20.20 «Витебск». Ҳужжатли фильм. 20.35 «Мубoрашо Жумаева оҳанглари». Музикали программа. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Актёр ва роль». Қурбон Ҳамидов. 23.15 «Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 11-серия (рус.).

Якшанба — 17 июль

МЕТАЛЛУРГЛАР КУНИ

● МТ I

8.30 Янгиликлар. 8.50 Ритмик гимнастика. 9.35 Металлурглар кунига. «Череповецк металлургия комбинатида ишлаб чиқаришни интенсивлаш». Ҳужжатли фильм. 9.50 «Спортлото» тиражи. 10.00 «Будильник». 10.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 11.30 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув. 12.00 «Саёҳатчилар клуби». 13.00 «Музикали киоск». 13.30 «Қишлоқ янгиликлари». 14.30 «Здоровье». 15.15 Мультипликацияда фантастика. «Довон». 15.45 Болалар учун фильм. «Арғимчоқ». 16.50 Кременчуг автомобиль заводи Маданият саройининг «Свитанок» халқ рақс ансамбли ижро этади. 17.05 «Ҳаваскор қуёнчилар». Ҳужжатли фильм. 17.25 «Жонли планета». Ўн икки серияли ҳужжатли фильм премьераси. 1-серия — «Оламнинг яратилиши» (Англия). 18.30 «Халқаро панорама».

ЯКШАНБА КИНОЗАЛИ

19.15 «Туррапуто ҳокими». Мультфильм; «Театр, кино ва телевидение расомлари». Ҳужжатли фильм. 19.55 «Илон тутувчи». Бадиий фильм («Мосфильм»), 21.30 «Время». 22.05 «КВН». Новосибирск ва Днепропетровск Давлат университетлари командаларининг учрашуви. 00.05 «Рассом устахонасида». Елена Романова. 00.25 Янгиликлар.

● МТ II

8.30 Зарядкага сафланинг!

* * *

«Тафаккур» программаси.

8.45 Совет поэзияси. Қ. Кулиев. 9.20 «Эрудит». «Центрнаучфильм» студиясининг илмий-оммабоп фильмлари: «Ён тарафдан ҳужум». Электр энергиясини ҳосил қилиш учун магнитодинамик генераторлардан фойдаланиш ҳақида; «Юриш сиздан, АЭС». Атомдан тинч мақсадда фойдаланиш ҳақида; «Қуёш ортидан изма-из». Гелиоэнергетиканинг ривожланиш истиқболлари ҳақида; «Ой турбиналарининг энергияси». Тошқин электростанциялари қурилиш истиқболлари ҳақида; «Яшил энергия». Соф экологик биоёнилғи ҳосил қилиш мақсадида биоэнергетикадан фойдаланиш ҳақида. 10.10 «Портретлар» И. А. Гончаров. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 10.55 Рус тили. Саволларингизга жавоб берамиз. 11.30 «Мактаб: ўзгаришлар даври». Май ойида Тошкентда бўлиб ўтган VIII Бутуниттифоқ педагогик ўқишлари ҳақида. 12.00 «Саёҳатчилар клуби». Шимолий Қутб орқали ўтган Совет — Канада экспедицияси ҳақида. 13.00 «Фан: назария, тажриба, практика». 13.30 «Фалсафий суҳбатлар». «Реал гуманизм жамияти сари». 14.30 «Салом, музика!». «Пионерия» болалар хор студиясининг концерти. 14.55 «Вернадский ҳаётидан». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 15.30 РСФСРда хизмат кўрсатган артист Ю. Башмет концерти. 16.30 Мамлакат театрлари намойиш этади. «Чорага чора». 18.35 «Қўҳна эман эртаги». Мультфильм. 18.55 «Кичерилик олтин изловчи». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 19.30 Опера шинавандалари клуби. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Сузиш. СССР Чемпионати. 21.30 «Время». 22.05 «Менинг лўлиларим». Телевизион бадиий фильм премьераси. 23.20 Янгиликлар.

● ЎзТВ

8.30 «Ассалому алайкум». Информацион-музикали программа.

* * *

10.00 «Шарқ лирикаси» (рус.). 10.25 «Биргаликда куйлаймиз». С. Абрамова, Ҳ. Муҳаммад, «Ёз қўшиғи». 10.55 «Оила даврасида». Кинопрограмма. 11.25 «Сиз севган қаҳрамонлар». Кинокўрсатув. 12.25 «Уй қандай қурилади?» Ўзбекистон телевидениесининг «Правда Востока» газетаси билан биргаликдаги рейди (рус.). 12.55 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар». 14.10 «Ота-оналар университети». Болаларни мустақил ҳаётга тайёрлаш. 14.40 Спорт программаси: 1. «Ўзбекистон спорти» (рус.). 2. Хотин-қизлар командалари ўртасида чим устида хоккей бўйича СССР чемпионати. Олий лига «Политотдел» — «Связист» (Олмаота). Тошкент область «Политотдел» колхози стадионидан ёзиб олинган. 15.35 Ўзбек халқ достонлари. «Ошиқ Ғариб ва Шоҳсанам». Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Р. Муродов ижро этади. 16.40 «Афғонистон: бlinдарлик қонуни билан». 17.10 «Бугун—Металлурглар куни». 17.40 Реклама. 17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Медуза нима эшитди». Мультфильмлар программаси. 18.40 Мактаб ўқувчилари учун. «Санъат ғунчалари». 19.10 «Тилга эътибор...» 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 Шаҳар ва сув». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 Эстрада концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Фахриддин Умаров куйлайди. 23.15 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ:

17.45 Кўрсатувлар программаси. 17.50 «Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 12-серия (рус.). 19.00 «Новости». 19.15 Ёшлар ижоди. 20.00 «Ахборот». 20.15 «Келгинди». Телевизион фильм. 20.30 «Парасту» (3 майдаги кўрсатув такрорланади). 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Яна бир ёшлар программаси».

ТОШКЕНТ оқшоми
Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»
(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ:
700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08.74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиши — 32-58.85; фан ва ўқув юртлари — 32-53.10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55.32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар —33.29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33.99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56.84; эълонлар — 33-81-42.

Р — 14010 Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 18.30 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим). Тиражи — 108. 220 А. 2160. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.